ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

«Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

Ἔτος 69ον ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 1933. Ἀριθ. 11.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Αἱ Εὐαγγελικαὶ Ἐκκλησίαι καθιέρωσεν ὅπως ἡ 1η Κυριακὴ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους θεωρῆται «Κυριακὴ τῆς Ἁγίας Γραφῆς», κατ' αὐτὴν δὲ κηρύσσωνται ἀπ' ἄμβωνος λόγοι περὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὡς βιβλίου καὶ διενεργῆται ἔρανος ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῶν Βιβλικῶν Ἑταιριῶν. Τὴν ὡραίαν ταύτην συνήθειαν ἀκολουθοῦσι καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ Εὐαγγελικαὶ Ἐκκλησίαι. Διὸ καὶ τὸ παρὸν τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν εἶναι ἀφιερωμένον κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἄρθρα σχετικὰ πρὸς τὴν Ἱερὰν Βίβλον καὶ τὴν κυκλοφορίαν αὐτῆς ἀνὰ τὸν κόσμον.

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τόν αἰῶνα».
(Ἡσα. μ'. 8).

Ἡ ζωὴ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εἶναι συνδεδεμένη πρὸς τὸν αἰώνιον Λόγον τοῦ Θεοῦ, τόσον ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος—τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν—ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν γραπτὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἡ βάσις καὶ τὸ μέσον τῆς σωτηρίας τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, Χριστός, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Πατρός. Ἐκτὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ μακρὰν Αὐτοῦ, ὅστις εἶναι ὁ μόνος Λυτρωτὴς καὶ μόνος Μεσίτης ἡμῶν, δὲν ὑπάρχει οὔτε σωτηρία οὔτε ἄφεσις ἁμαρτιῶν. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ὁ γραπτὸς Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι *ὁ μόνος ἀσφαλὴς κανὼν τῆς ζωῆς*

καὶ τῶν ἔργων τοῦ Χριστιανοῦ, τοῦ ἀναγεννηθέντος διὰ Πνεύματος Ἁγίου καὶ δικαιωθέντος διὰ πίστεως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Διὰ δὲ τὸν μὴ ἀναγεννηθέντα ἁμαρτωλόν, εἶναι ***ὁ μόνος ὁδηγὸς πρὸς τὸν Χριστόν,*** παρέχων πλήρεις πληροφορίας περὶ τῆς στάσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Πλάστης, ὁ Θεός, ἀνέκαθεν ἐτήρησεν ἀπέναντι ταῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πεπτωκότος ἀνθρώπου.

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ—ἡ Ἁγία Γραφή—εἶναι ***τὸ μόνον θεόπνευστον βιβλίον*** τὸ ὁποῖον ἔχομεν εἰς τὸν κόσμον. Τὰ 66 βιβλία του„ γεγραμμένα ὑπὸ περισσοτέρων τῶν 30 ἀνδρῶν εἰς χρονικὸν διάστημα σχεδὸν 1000 ἐτῶν, ἀποτελοῦν ἓν σύνολον μὲ θέμα κεντρικόν, ἀπὸ μὲν τῆς ἀπόψεως τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ θελήματός Του εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὸ ὁποῖον θέλημα κορυφοῦται εἰς τὴν παρουσίασιν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μόνου Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος· ἀπὸ δὲ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀνθρώπου, τὴν παντελῆ ἐξαχρείωσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ μόνον μέσον τῆς σωτηρίας αὐτοῦ.

Ἓν βιβλίον τοιούτου χαρακτῆρος καὶ τοιούτου περιεχομένου δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν κτῆμα κανενὸς ἀλλὰ κτῆμα πάντων τῶν λαῶν καὶ ἐθνῶν καὶ φυλῶν τῆς γῆς. Οὐδεὶς λαὸς ἔχει ἢ δύναται νὰ προβάλῃ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου περισσότερα ἑνὸς ἄλλου λαοῦ, εἴτε διότι ὑπῆρξε λαὸς ἀρχαιότερος εἴτε διότι συνέπεσε νὰ γραφῇ μέρος τῆς Βίβλου εἰς τὴν γλῶσσάν του. Πρὸς τούτοις, ἀφοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ ἔχουν ἴσα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου, διότι ὁ Θεὸς τοῦ Σύμπαντος ὁμιλεῖ πρὸς τὸν ἄνθρωπον γενικῶς, πρέπει τὸ βιβλίον τοῦτο νὰ μεταγλωττίζεται εἰς τὴν γλῶσσαν παντὸς λαοῦ καὶ πάσης φυλῆς, ὥστε πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ γλώσσῃ του. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ βάσις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως—καὶ ἔχομεν ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ μεταφράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς τὰς διαφόρους γλώσσας ἐκείνων τῶν λαῶν, οἵτινες ἐκ τῶν πρώτων προσῆλθον εἰς τὴν γνῶσιν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν εἶναι ἀποκλειστική, ὅπως ἦτο ἡ Ἑβραϊκὴ θρησκεία, τῆς ὁποίας τὰ ἱερὰ βιβλία δὲν μετεφράσθησαν εἰς καμμίαν γλῶσσαν, ἕως οὗ μετεφράσθησαν εἰς τὴν Ἑλληνικήν, ὄχι ὅμως διὰ νὰ προσελκυσθῶσιν οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν Ἰεχωβᾶ, ἀλλὰ χάριν τῶν Ἑβραίων τῆς Διασπορᾶς, οἵτινες εἶχον ἀπομάθει τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν καὶ ὡμίλουν τὴν Ἑλληνικήν. Τοὐναντίον, ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἱδρύθη ὡς παγκόσμιος· καὶ ἑπομένως ἦτο αὐτονόητον ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς Βιβλίον θὰ μετεφράζετο εἰς ὅλας τὰς ἀνθρωπίνας γλώσσας. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων, ὡς εἶπον, ἐξεπονήθησαν μεταφράσεις ὄχι μόνον τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ τῆς Παλαιᾶς, εἰς τὴν Συριακήν, Κοπτικήν, Ἀρμενικήν, Ἀραβικήν, Αἰθιοπικήν, Λατινικήν, Γοτθικήν, Περσικήν, κλπ.

Ἀλλὰ μετ᾿ ὀλίγον, προκειμένου νὰ μεταφρασθῇ ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ εἰς τὰς γλώσσας τῆς Δύσεως, ἐπενέβη ὁ Παπισμός, ὅστις ἠμπόδισε τὸ τοιοῦτον καὶ ἀπηγόρευσε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἱ. Βίβλου εἰς πάντας, πλὴν τῶν κληρικῶν! Καὶ ἐδέησε νὰ καοῦν χιλιάδες Χριστιανῶν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, διότι κατεῖχον ἀντίτυπον τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῆς θρησκείας των καὶ νὰ ἐκσπάσῃ ἡ Εὐαγγελικὴ Ἀναμόρφωσις

τοῦ 16ου αἰῶνός, διὰ νὰ δοθῇ ἐλευθερία εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ ἀνάγνωσιν τῶν Ἱ. Γραφῶν.

Αἱ πρῶται ἐκεῖναι μεταφράσεις μόλις ἀνέρχονται εἰς 10 γλώσσας. Ὅταν λάβωμεν εἰς χεῖράς μας τὰς ἐκθέσεις τῶν Βιβλικῶν Ἑταιρειῶν σήμερον, μένομεν ἔκθαμβοι πρὸ τῆς τεραστίας προσπαθείας, ἥτις κατεβλήθη ὑπ' αὐτῶν, ὥστε πᾶσα φυλὴ τῆς γῆς μὲ διάφορον γλωσσικὸν ἰδίωμα ν' ἀποκτήσῃ μέρος ἢ ὁλόκληρον τὴν Ἁγίαν Γραφὴν εἰς τὴν γλῶσσάν της. Οὕτως ἔχομεν σήμερον σύνολον μεταφράσεων εἰς 727 γλῶσσας, ἤτοι, ἡ Ἁγ. Γραφὴ ὁλόκληρος ἔχει μεταφρασθῇ εἰς 149 γλώσσας, ἡ Κ. Διαθήκη μόνη εἰς 164 καὶ τεύχη διάφορα τῆς Ἁγ. Γραφῆς εἰς 414 γλώσσας. Δύναται λοιπὸν νὰ φαντασθῇ τις εἰς πόσας γλώσσας λατρεύεται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁ Κύριος ἡμῶν, καθὼς λατρεύεται παρ' ἡμῖν. Ὢ! εἶναι θαυμαστόν, ὅτι σήμερον ὑπάρχουν Χριστιανοὶ 727 γλωσσῶν, πιστεύοντες ὡς ἡμεῖς, λατρεύοντες ὡς ἡμεῖς, ἀγωνιζόμενοι εἰς τὴν Χριστιανικὴν ζωὴν τοῦ ἁγιασμοῦ ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, προσευχόμενοι ὡς ἡμεῖς καὶ συνεργαζόμενοι μὲ ἡμᾶς πρὸς διάδοσιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον! Πράγματι ὁ λόγος τοῦ προφήτου ἐπιβεβαιοῦται πληρέστατα: «Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα»!

Ι. Ὁ «Λόγος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἁγία Γραφή. Κάθε σελὶς τῆς Γραφῆς ἀποπνέει μίαν ἀτμόσφαιραν ἐντελῶς διάφορον ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιραν οἱουδήποτε ἄλλου βιβλίου. Αἰσθάνεσαι ἀμέσως, ὅτι ὁμιλεῖ ὄχι ἄνθρωπος, ἀλλ' ὁ Θεός, διατάσσει ὄχι ἄνθρωπος ἀλλ' ὁ Θεός. Σοὶ δίδει ἐλευθερίαν νὰ ἐκλέξῃς τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐλευθερία, τὴν ὁποίαν σοὶ δίδει, αἰσθάνεσαι ἀμέσως ὅτι προέρχεται ἀπὸ ἕνα ἀόρατον πνευματικὸν κόσμον. Ὑπάρχει ἆρά γε ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον ὅστις νὰ μὴ ἔχῃ δοκιμάσει τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ; Δὲν ὑπάρχει. Ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ Ἁγία Γραφὴ ὁμιλῇ εἰς ὡρισμένας σελίδας, διὰ τὰς ὁποίας ἤκουσεν ὁ Χριστιανικὸς κόσμος παντοίας κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις, περιγράφονται ἐκεῖ μόνον αἱ πράξεις καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ ἐνέργειαι τοῦ ἠθικῶς ἐκπεσόντος ἀνθρώπου καὶ μάλιστα πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ διδάξῃ τὸν ἀναγινώσκοντα νὰ ἀποφεύγῃ τὰ τοιαῦτα. Διότι ἡ Ἁγ. Γραφὴ ἀκριβῶς ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶναι βιβλίον τοῦ Θεοῦ: Ὅτι οὔτε τὸν Ἀβραὰμ δικαιολογεῖ εἰς τὴν πτῶσίν του, οὔτε τὸν Μωϋσέα, οὔτε τὸν Δαβίδ, οὔτε τὸν Πέτρον, οὔτε τὸν Παῦλον οὔτε τὸν Ἰωάννην.

Δὲν ἔγραψε τὸ βιβλίον τοῦτο ὁ Θεός, ἀλλὰ κάθε σελίς του ὁμιλεῖ περὶ τῆς δικαιοσύνης, τῆς μακροθυμίας, τῆς ἀγάπης, τῆς σωτηρίου χάριτος τοῦ Θεοῦ, δι' ἀνδρῶν, οἵτινες ἐνεπνεύσθησαν ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἶναι μία γλυκεῖα προσφορὰ εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον σωτηρίας, συγχωρήσεως, συνεργασίας μετ' αὐτοῦ. Κρατήσατε εἰς τὴν μνήμην σας αὐτὰ τὰ τρία σίγμα, σωτηρία—συγχώρησις—συνεργασία. Μόνον ὁ Θεὸς σώζει, μόνον αὐτὸς συγχωρεῖ. Μόνον αὐτὸς καλεῖ τὸν χθεσινὸν ἐχθρόν του νὰ συνεργάζηται μετ' αὐτοῦ εἰς ἁγιασμὸν καὶ πραότητα. Μελέτα, ἀδελφέ μου, ἐπισταμένως, μὲ προσοχὴν καὶ προσευ-

χὴν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, διότι σὲ πληροφορεῖ, καὶ σὺ ὁ ἴδιος θὰ ὁμολογήσης, ὅτι ὄντως ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σου σὲ ἔσωσεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΙΙ. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι αἰώνιος. «Μένει εἰς τὸν αἰῶνα». Ἡ ἔκφρασις αὕτη τοῦ Προφήτου σημαίνει: (α) Ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν χάνει τὴν ἀξίαν του ἐκ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου οὔτε καταβάλλεται ἐκ τῆς ἀντιπράξεως τῶν ἀνθρώπων τοῦ Σατανᾶ, οἵτινες προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦν ἀκόμη νὰ ἐμποδίσουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναγινώσκουν ἐλευθέρως τὴν Ἁγίαν Γραφὴν εἰς γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ἐννοοῦν. β) Ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι πάντοτε δύναμις δρῶσα καὶ νικῶσα. Εἰς ἄλλο μέρος ὁ ἴδιος προφήτης λέγει: «Ὁ λόγος μου δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς ἐμὲ κενὸς ἀλλὰ θὰ πραγματοποιήσῃ ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον τὸν ἀπέστειλα». Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀπεστάλη διὰ νὰ ὁδηγήσῃ τὰ ἔθνη εἰς τὸν Χριστόν. Καὶ τὰ ὡδήγησε καὶ τὰ ὁδηγεῖ καὶ θὰ τὰ ὁδηγῇ πάντοτε. Θὰ νικήσῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ ὅλας τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἀνθρώπων. Σκεφθῆτε τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀντιτύπων, τὰ ὁποῖα κυκλοφοροῦν κατ᾽ ἔτος καὶ τὰ διπλάσια ἢ τριπλάσια ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἐκυκλοφόρησαν καὶ ἐκυκλοφόρησαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων. Ποῖος ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ πρὸ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ; Αἱ οἰκίαι ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐφαντάζοντο ὅτι μετ᾽ ὀλίγον θὰ ἐξέλειπεν ἐντελῶς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὡς ἄχρηστος, μετεβλήθησαν εἰς καταστήματα καὶ κέντρα παραγωγῆς καὶ διαδόσεως τοῦ ἁγίου Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι καὶ τὰ συγγράμματά των παρῆλθον, ἀλλ᾽ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ παραμένει καὶ θὰ παραμένῃ. Ἐφ᾽ ὅσον ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ θὰ ἔχῃ ἔργον ἐπὶ τῆς γῆς νὰ ἐπιτελέσῃ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι, ὡς ἄνθρωπος, πάντοτε ἁμαρτωλὸς καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καθὸ Λόγος τοῦ Θεοῦ, θὰ προσφέρῃ πάντοτε εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον σωτηρίαν καὶ συγχώρησιν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκλίπῃ; Αἱ θύελλαι καὶ αἱ καταιγῖδες δεκαεννέα ὅλων αἰώνων δὲν ἴσχυσαν νὰ καταβάλουν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Αἱ ἐπιθέσεις τὸν διαδίδουν περισσότερον, αἱ ἀντιδράσεις τὸν προάγουν, αἱ προσβολαὶ τὸν ἐκλαμπρύνουν καὶ τὸν δοξάζουν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ θὰ μείνῃ ὁ διαρκὴς ρυθμιστὴς τῆς ζωῆς μας, ὁ συνεχὴς καὶ ἀμετάβλητος κανὼν τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἔργων μας.

ΙΙΙ. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Θείου Λόγου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν ἐνεργεῖ μὲ δυνάμεις ὑπερφυσικὰς ἢ κατὰ τρόπον μαγικόν. Ὅσον ἐμπορεῖ ἕνα καλὸ τραπέζι στρωμένον μὲ τὰ καλλίτερα φαγητὰ νὰ χορτάσῃ ἕναν ποὺ στέκεται εἰς ἀπόστασιν καὶ τὸ κυττάζει χωρὶς νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ φάγῃ, τόσον ὀλίγον ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπον ἡ ἁπλῆ θέα ἢ κατοχὴ τῆς Ἱερᾶς Βίβλου, ἂν δὲν τὴν ἀνοίξῃ καὶ τὴν μελετήσῃ καὶ τὴν ἐγκολπωθῇ. Ὅπως ἡ τροφὴ πρέπει νὰ φαγωθῇ διὰ νὰ ὠφελήσῃ, οὕτω καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ ἀναγιγνώσκηται. Ὡς φυλακτὸν δὲν ὠφελεῖ, ὡς στολισμὸς τῆς βιβλιοθήκης εἶναι ἄχρηστος. Φυλακτήριον μάλιστα, ὅταν εὑρίσκηται διαρκῶς εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ οἱ λόγοι του εἶναι χαραγμένοι εἰς τὴν καρδίαν σου, τότε μάλιστα εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον φυλακτήριον, ἀλλὰ μόνον οὕτω. Στολισμὸς ναί, ὅταν ἡ ἐπίδρασίς του εἰς τὴν ζωήν σου σὲ κατέστησε πρότυπον Χριστιανικῆς ζωῆς, καὶ ὁ

«κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς καρδίας» ἀπέκτησεν ὅλην τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιβλητικότητά του, ὥστε νὰ σὲ ὁδηγήσῃ εἰς τὸν Σωτῆρα, ὅστις σὲ καθαρίζει καὶ σὲ ἁγιάζει. Τότε μάλιστα εἶναι στολισμὸς ἀλλὰ στολισμὸς τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποίαν ἐθεράπευσε, τῆς καρδίας τὴν ὁποίαν ἐφώτισε, τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν ἐλάμπρυνεν.

Ἀλλ' ὅπως ἐλέχθη, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ὠφελήσῃ, πρέπει νὰ ἀναγιγνώσκηται, νὰ μελετᾶται. Διὰ τοῦτο, ἀδελφέ μου, ἐὰν μὲν δὲν ἦσαι κάτοχος ἑνὸς ἀντιτύπου τῆς Ἁγ. Γραφῆς, σπεῦσε νὰ τὴν ἀποκτήσῃς. Ἐὰν δὲ τὴν ἀπέκτησες ἤδη, ἀναγίνωσκέ την τακτικά, μὲ σκέψιν καὶ συγκέντρωσιν, μὲ προσευχὴν διὰ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Θείου Πνεύματος καὶ πρὸ πάντων μὲ πόθον νὰ ἐφαρμόσῃς τὰς διδασκαλίας της εἰς τὴν ζωήν σου. Τότε θὰ βεβαιωθῇς ὅτι πράγματι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀφοῦ ὁδηγεῖ εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν, ὅστις παρέχει τὴν αἰώνιον ζωήν. Εἴθε ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς ὁδηγῇ οὕτω καθ' ὅλον μας τὸν βίον! Ἀμήν.

Π. Γ. Λογγινίδης.

ΤΟ ΕΞΟΧΟΝ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΓΡΑΦΩΝ

«Πόσον γλυκεῖς εἶναι οἱ λόγοι Σου εἰς τὸν οὐρανίσκον μου! Εἶναι ὑπὲρ μέλι εἰς τὸ στόμα μου!» (Ψαλμ. ριθ'. 103).

Ὁ Προφητάναξ, μελετῶν τὸν Θεῖον Λόγον, καταλαμβάνεται ὑπὸ κατανύξεως πρὸ τῆς ἐξόχου σοφίας καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ καὶ τῆς γλυκείας ἐξάρσεως, ἣν μεταδίδει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πιστοῦ. Ὑπεράνω ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων συγγραμμάτων ἐξέχει ὁ αἰώνιος καὶ ἀναλλοίωτος Λόγος τοῦ Ὑψίστου, ὁ μόνος ἀλάνθαστος ὁδηγός, ὁ μόνος ἀληθὴς παρήγορος, ὁ μοναδικὸς θησαυρὸς τοῦ Χριστιανοῦ. Καθ' ὅλους τοὺς διαρρεύσαντας αἰῶνας τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ φραγμὸς κατὰ τῆς πλάνης, τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τοῦ ὑλισμοῦ. Εἰς μάτην οἱ ἄπιστοι, ὡς ὁ Βολταῖρος καὶ πλεῖστοι ἄλλοι, ἐζήτησαν νὰ καταρρίψουν τὸ κῦρος τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ προεφήτευσαν τὴν ταχεῖαν ἐξαφάνισιν αὐτῆς. Ἡ ἱερὰ Βίβλος ἵσταται ἀκλόνητος ὡς ὁ «βράχος τῶν αἰώνων», κατὰ τοῦ ὁποίου θραύονται τὰ κύματα τῆς ἀθεΐας καὶ ἀπιστίας. Εἶναι ἡ «δίστομος μάχαιρα», ἥτις εἰσδύει εἰς τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς καὶ ἀφυπνίζει αὐτήν. Μόνη δὲ ἡ οὕτως ἀφυπνισθεῖσα ψυχὴ δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἐπαξίως τὸ ἔξοχον τῆς Γραφῆς καὶ νὰ ἀναφωνήσῃ μὲ τὸν Ψαλμῳδόν: «Πόσον γλυκεῖς εἶναι οἱ λόγοι Σου!»

1. ***Εἶναι γλυκεῖς, διότι εἶναι λόγοι Θεοῦ.*** Δὲν εἶναι λόγοι μεγάλων φιλοσόφων ὡς ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων, οὔτε μεγάλων ῥητόρων, ὡς ὁ Δημοσθένης, οὔτε μεγάλων κατακτητῶν ὡς ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ναπολέων. Ἀλλ' εἶναι λόγοι τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Σύμπαντος, εἶναι λόγοι Ἐκείνου, περὶ οὗ ἐλέχθη ὅτι «οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος» (Ἰωάν. ζ'. 46).

2. ***Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ πνευματικὸς καθρέπτης,*** ὅστις ἀποκαλύπτει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀληθῆ του χαρακτῆρα. Κανὲν ἄλλο βιβλίον ἀνθρώ-

πινον δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ τοῦτο· διότι οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται νὰ γνωρίσῃ τὴν ψυχὴν (ἀκόμη καὶ τὴν ἰδικήν του) μὲ ὅλα της τὰ βάθη καὶ τὰ πάθη, ὅπως ὁ Δημιουργὸς αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ αἱ κρίσεις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πεπερασμέναι καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐσφαλμέναι πολλάκις, καὶ δὲν δύνανται νὰ δώσουν τὴν ἀληθῆ εἰκόνα τῆς καταστάσεως τῆς ψυχῆς, ὅπως τὴν παρέχει ἡ Ἁγία Γραφή.

3. ***Μόνος ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δεικνύει εἰς τὸν πεπτωκότα ἄνθρωπον τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας.*** Καμμία ἄλλη θρησκεία, κανὲν φιλοσοφικὸν σύστημα δὲν παρέχει εἰς τὸν ἄνθρωπον σαφεῖς ὁδηγίας περὶ τοῦ πῶς δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν κρατεῖ ἡ ἁμαρτία. Μόνον ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ διδάσκει τί κεῖται πέραν τοῦ τάφου καὶ πῶς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν αἰώνιον εὐδαιμονίαν. Μόνον ἡ Ἁγία Γραφὴ εἶναι λύχνος εἰς τοὺς πόδας μας καὶ φῶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιγείου μας παροικίας.

4. ***Μόνον ὁ Θεῖος Λόγος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀναγεννᾷ τὸν ἄνθρωπον.*** Ποῖον ἄλλο βιβλίον ἀνθρώπινον κατορθώνει νὰ μεταβάλῃ τὸν μέθυσον, τὸν χαρτοπαίκτην, τὸν ἀσελγῆ, τὸν ἐγωϊστήν, τὸν ἄσπλαγχνον, ὥστε νὰ ἀφήσῃ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ τὴν πονηράν; Καὶ ὅμως καθ᾽ ὅλους τοὺς αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ μέχρι σήμερον ἐξακολουθεῖ ἡ Ἁγία Γραφὴ νὰ ἐνεργῇ χιλιάδας καὶ μυριάδας τοιούτων θαυμάτων εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων.

5. ***Μόνον ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἱκανοποιεῖ τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου.*** Τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ πλασθέντος κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, εὐθὺς ὡς ἀφυπνισθῇ ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς ἁμαρτίας, καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πόθου τοῦ νὰ ὑψωθῇ εἰς ἐπίπεδον ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον, εἰς ζωὴν πνευματικωτέραν καὶ πλησιεστέραν πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ πόθος οὗτος παρομοιάζεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν μὲ τὴν πεῖναν καὶ τὴν δίψαν τοῦ σώματος: «Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.» Ὅπως τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, οὕτω καὶ ἡ ψυχή· κανὲν δὲ βιβλίον ἀνθρώπινον δὲν δύναται νὰ δώσῃ τὴν τροφὴν ταύτην εἰς τὴν πεινῶσαν ψυχήν, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ Ἁγ. Γραφή. «Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, εἶναι πνεῦμα καὶ ζωή», εἶπεν ὁ Χριστὸς (Ἰωάν. ς΄. 63).

6. ***Μόνον ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ παρηγορεῖ καὶ ἐνισχύει*** τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς καὶ τὰς λύπας τῆς ζωῆς. Εἰς τὴν εὐτυχίαν λησμονοῦμεν τὴν Γραφὴν καὶ ἀναγινώσκομεν ἄλλα βιβλία. Ὅταν ὅμως μᾶς εὕρῃ δυστυχία, λύπη, ὀδύνη, στέρησις, ἀπώλεια, ὅσοι ἐγνωρίσαμεν τὴν ἱερὰν Βίβλον προστρέχομεν εἰς αὐτὴν καὶ εὑρίσκομεν παρηγορίαν καὶ ἐνθάρρυνσιν. Ὅσοι ὅμως οὐδέποτε τὴν ἤνοιξαν ἢ τὴν ἐγνώρισαν, στεροῦνται τῆς παρηγορίας ταύτης, τὴν ὁποίαν κανὲν ἄλλο βιβλίον δὲν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ.

Διὰ τοῦτο ὁ Λόγος —«οἱ λόγοι»— τοῦ Θεοῦ εἶναι γλυκεῖς ὑπὲρ τὸ μέλι καὶ τοὺς σταλαγμοὺς τῆς κηρύθρας. Οὐδὲν ἄλλο βιβλίον ἐγράφη ποτέ, τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως παρηγορεῖ, φωτίζει, τρέφει καὶ ὁδηγεῖ ὅπως ἡ Ἁγία Γραφή. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν φιλάνθρωπον ταύτην καὶ εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐφ᾽ ἡμῶν, δὲν ἀρκεῖ νὰ τὴν κατέχωμεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην μας, οὔτε νὰ τὴν φυλλομετρῶμεν, οὔτε νὰ ἀκούωμεν ἐξ αὐτῆς περικοπὰς ἐπ᾽ ἐκκλησίαις ἢ κηρύγματα ἀπ᾽ ἄμβωνος.

Πολλοὶ ἄνθρωποι, λεγόμενοι Χριστιανοί, δὲν ἔλαβον ἀνὰ χεῖράς των ποτὲ τὴν Ἁγ. Γραφήν. Ἄλλοι τὴν ἔχουν δεδεμένην μὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ βελοῦδον, δὲν τὴν ἤνοιξαν ὅμως ποτέ, ἀλλὰ τὴν ἔχουν ὡς φυλακτόν, ὡς ἀντικείμενον ἱερὸν ἔχον κάποιαν μαγικὴν δύναμιν εἰς τὸν χάρτην του, ὥστε νὰ ἀποτρέπῃ τοὺς ὑλικοὺς κινδύνους ἢ τὰς σωματικὰς ἀσθενείας. Οἱ τοιοῦτοι δεισιδαίμονες Χριστιανοὶ (ἂς τοὺς ὀνομάσωμεν ἔτσι) θέτουν τὴν ἱερὰν Βίβλον ἐπάνω εἰς ἕνα ράφι καὶ καίουν ἔμπροσθέν της μίαν κανδύλαν νυχθημερόν. Εἶναι ʼσὰν τοὺς ἀγρίους τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὁποῖοι, ὅταν τοὺς δώσῃ κανεὶς κινίνην κατὰ τοῦ πυρετοῦ, δένουν τὰ δισκία τῆς κινίνης ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπόν των, ἀντὶ νὰ τὰ πάρουν ἐσωτερικῶς!

Ὄχι, ἡ Γραφὴ δὲν ὠφελεῖ εἰμὴ ἐκείνους, οἵτινες τὴν λαμβάνουν «ἐσωτερικῶς», διὰ τῆς τακτικῆς καὶ προσεκτικῆς καὶ εὐλαβοῦς μελέτης, συνοδευομένης ὑπὸ προσευχῆς πρὸς τὸ Θεῖον Πνεῦμα διὰ φωτισμὸν καὶ ὁδηγίαν. Ὁ Δαβίδ, ἄνθρωπος πολυάσχολος καθʼ ὃ βασιλεύς, οὕτω πως ἐμελέτα τὰς Γραφὰς καὶ ἐτέρπετο ὑπʼ αὐτῶν: «Πόσον ἀγαπῶ τὸν νόμον Σου! ὅλην τὴν ἡμέραν εἶναι μελέτη μου! ἐκ τῶν ἐντολῶν Σου ἔγεινα συνετός!» Οὕτως ἐὰν μελετῶμεν τὸν Θεῖον Λόγον, θὰ ἀντλήσωμεν ἐξ αὐτοῦ ὅλην τὴν ὁδηγίαν, τὴν διδασκαλίαν, τὴν παρηγορίαν, τὴν ψυχικὴν τροφήν, ἣν τόσον ἀφθόνως ἐμπεριέχει, καὶ θὰ ἀναφωνήσωμεν μετὰ τοῦ Πέτρου: «Κύριε, πρὸς τίνα ἄλλον νὰ ὑπάγωμεν; Σὺ μόνος ἔχεις λόγους ζωῆς αἰωνίου!»

Ἐν Πειραιεῖ. ***Στ. Δεληγιαννίδης.***

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἂν καὶ ἡ οἰκονομικὴ καταιγίς, ἥτις ἐξέσπασεν εἰς ὁλόκληρον τὴν οἰκουμένην, δὲν ἐκόπασεν εἰσέτι, ἡ Ἑταιρία κατὰ τὸ δωδεκάμηνον διάστημα ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1932 μέχρι 31 Μαρτίου 1933 ἠδυνήθη νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ἐν ὅλῳ ***10,617,470 ἀντίτυπα*** τοῦ Θείου Λόγου, ἤτοι 68,186 ἀντίτυπα περισσότερα τῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τὸ σύνολον τοῦτο ἀπαρτίζεται ἀπὸ 1,096,976 ὁλοκλήρους Βίβλους 1,027,720 Κ. Διαθήκας καὶ 8,492,774 τεύχη μεμονωμένων βιβλίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἀπέναντι τῶν πωλήσεων τοῦ προηγουμένου ἔτους παρατηρεῖται αὔξησις 31.000 Βίβλων καὶ 59,000 Κ. Διαθηκῶν.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐξεδόθη εἰς ***12 νέας γλώσσας καὶ διαλέκτους,*** ἐξ ὧν Ἀσιατικαὶ 6, Ἀφρικανικαὶ 4, Εὐρωπαϊκὴ 1 καὶ τῆς Ν. Ἀμερικῆς 1. Ἑπομένως ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν γλωσσῶν καὶ διαλέκτων, εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ἐκδόσεις ἡ Ἑταιρία, ἀνῆλθεν εἰς ***667.***

Ἡ ὡς ἄνω ὁλικὴ κυκλοφορία κατανέμεται εἰς στρογγυλοὺς ἀριθμοὺς ὡς ἑξῆς: 857,000 ἐν Μ. Βρεττανίᾳ, 1,694,000 ἐν τῇ Ἠπειρωτικῇ Εὐρώπῃ, 6,956,000 ἐν Ἀσίᾳ, 302,000 ἐν Ἀφρικῇ, 429,000 ἐν Ν. Ἀμερικῇ καὶ Δ. Ἰνδίαις, καὶ 681,000 εἰς διαφόρους ἄλλας χώρας.

Ὁ ἰσολογισμὸς τῆς Ἑταιρίας διὰ τὸ ἔτος τοῦτο παρουσιάζει εἰσπράξεις μὲν λιρῶν στερλ. 342,859, δαπάνας δὲ λιρῶν στερλ. 369,392, ὥστε ἀφῆκεν ἔλλειμμα

λιρῶν στερλ. 26,533. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰσπράξεων μόνον 130,392, λίραι προήρχοντο ἐκ πωλήσεων, καὶ 212,467 λίραι ἐκ δωρεῶν, συνεισφορῶν καὶ τόκων κληροδοτημάτων. Ἀφοῦ λοιπὸν αἱ δαπάναι τῆς ἐκδόσεως καὶ κυκλοφορίας 10½ ἑκατομμυρίων ἀντιτύπων ἀνῆλθον εἰς 369,000 λίρας, εἰσεπράχθησαν δὲ ἐκ τῶν βιβλίων τούτων μόνων 130,000 λίραι, εἶναι φανερὸν ὅτι τὰ βιβλία τῆς Ἑταιρίας πωλοῦνται περίπου εἰς τὸ ἓν τρίτον (καὶ κάτι) τοῦ κόστους των, τὰ δὲ ἄλλα δύο τρίτα καλύπτονται ὑπὸ τῶν συνεισφορῶν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρίας.

***

Εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην ἐσημειώθη ἐλάττωσις κυκλοφορίας κατὰ 109,000 ἀπέναντι τῆς περυσινῆς, ἥτις ἦτο ὑπερτέρα τῆς προπερυσινῆς κατὰ 56,000 ἀντίτυπα. Ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ κατανέμεται εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας, πλὴν τῆς Γαλλίας, ἥτις παρουσιάζει αὔξησιν 27,000, τῆς Γερμανίας 10,000, τῆς Ἑλβετίας 5,000 καὶ τῆς Ἐσθονίας 2,000.

Ἐν ***Ἰταλίᾳ*** παρ' ὅλην τὴν ἐλάττωσιν τῶν πωλήσεων, παρετηρήθη μεγάλη αὔξησις τοῦ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἡ ἐλάττωσις τῶν πωλήσεων ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τινας συλλόγους καὶ ἑταιρίας, αἵτινες συνήθως ἀγοράζουν Εὐαγγέλια πρὸς δωρεὰν διανομὴν καὶ αἵτινες ἐφέτος λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀγοράσουν. Αἱ πωλήσεις ὅμως τῶν βιβλιοπωλῶν μεταξὺ τοῦ λαοῦ δὲν ὑστέρησαν τῶν περυσινῶν. Ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία ἐπισήμως ἐξακολουθεῖ νὰ ἀντιδρᾷ κατὰ τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' ἐνθαρρύνει τὴν ἐκ μέρους Ρωμαιοκαθολικῶν ἑταιριῶν ἐκτύπωσιν καὶ κυκλοφορίαν «ἀνθολογιῶν» τῆς Γραφῆς. Πλεῖστοι ὅμως Ρωμαιοκαθολικοὶ ἱερεῖς διάκεινται φιλικῶς πρὸς τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρίας καὶ συνιστοῦν τὰς ἐκδόσεις αὐτῆς. Ἐμφανίζεται δὲ τόσον πολὺ λαϊκὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ὥστε διάφοροι σύλλογοι ἑτοιμάζονται νὰ ἐκτυπώσουν ὁλοκλήρους Βίβλους, Κ. Διαθήκης καὶ τεύχη εἰς τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν. Αἱ ὑπὲρ τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας χρηματικαὶ συνεισφοραὶ ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνῆλθον εἰς 50,000 λιρέττας.

Ἐν ***Ἑλβετίᾳ*** ἡ Ἑταιρία δὲν ἔχει μήτε ἀποθήκας μήτε βιβλιοπώλας, ἀλλὰ προμηθεύει Ἱ. Γραφὰς εἰς τὰς τοπικὰς Βιβλικὰς Ἑταιρίας τῶν Ἑλβετικῶν καντονίων. Οὕτω κατὰ τὸ ἔτος 1932 ἐφωδίασε τὴν Ἑλβετίαν μὲ 55,012 ἀντίτυπα, κατὰ 5,000 περισσότερα τῶν περυσινῶν.

Ἐν ***Ἱσπανίᾳ*** ἡ πολιτικὴ ἀναστάτωσις, ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων κομμουνιστικῶν καὶ μοναρχικῶν συνωμοσιῶν κατὰ τῆς νεογεννήτου Δημοκρατίας, συνδυαζομένη μὲ τὴν σοβοῦσαν οἰκονομικὴν στενοχωρίαν, ἐπέφερεν ἐλάττωσιν τῶν πωλήσεων τῆς Ἁγίας Γραφῆς κατὰ 17,000 ἀντίτυπα (πέρυσιν ἐπωλήθησαν 275,656, ἐφέτος 258,813 ἀντίτυπα).

Εἰς τὴν ***Πορτογαλλίαν***, ὑπὸ τὴν δικτατορίαν τοῦ Στρατηγοῦ Καρμόνα, ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἐξακολουθεῖ διὰ ζωηρᾶς προπαγάνδας νὰ ἐπανακτᾷ τὸ ἔδαφος, ὅπερ ἀπώλεσε πρό τινων ἐτῶν διὰ τῆς καταργήσεως τῆς μοναρχίας, καὶ ἤδη ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν δημοσίων ἀρχῶν ἀρκετὴν ἐπιρροήν, τὴν ὁποίαν μεταχει-

ρίζεται πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἐργασίας τῶν πλανοδίων βιβλιοπωλῶν τῆς Ἑταιρίας. Μὅλα ταῦτα αἱ πωλήσεις των ἐφέτος ἀνῆλθον εἰς 91,370, ἔναντι 100,448 τοῦ 1931. Σημειωτέον ὅτι 55 τοῖς ἑκατὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας εἶναι τελείως ἀγράμματοι.

Ἐν ***Γερμανίᾳ*** ἡ Ἑταιρία, παρ᾽ ὅλην τὴν πολιτικήν, οἰκονομιμὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἀναστάτωσιν, ἀντὶ τῆς περυσινῆς ἐλαττώσεως τῶν πωλήσεων ἐσημείωσεν αὔξησιν κατὰ 10,000 ἀντίτυπα, φθάσασα εἰς σύνολον 137,233 ἀντιτύπων. Δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπηθῇ ἐνταῦθα ὅτι τὴν Γερμανίαν τροφοδοτοῦν μὲ τὴν Ἱ. Βίβλον καὶ αἱ Γερμανικαὶ Βιβλικαὶ Ἑταιρίαι, αἵτινες ἐκυκλοφόρησαν ἐφέτος περὶ τὰς 620,000 ἀντιτύπων. Πρέπει ὅμως συνάμα καὶ νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ ἑταιρίαι αὗται δὲν ἐκτυπώνουν μόνον Ἱ. Γραφὰς (εἴτε ὁλοκλήρους εἴτε εἰς τεύχη) ἀλλὰ καὶ μικρὰ φυλλάδια περιέχοντα περικοπὰς ἐκ τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ ἀκόμη καὶ ἑρμηνείας αὐτῶν. Συνεπῶς δὲν ὑπάρχει ἀκριβὴς γνώμων συγκρίσεως μεταξὺ τῶν πωλήσεων αὐτῶν καὶ τῶν τῶν δύο μεγάλων Βιβλικῶν ἑταιριῶν.

Ἐν ***Αὐστρίᾳ*** (32,182), ***Οὐγγαρίᾳ*** (54.909), ***Τσεχοσλοβακίᾳ*** (44,369), ***Πολωνίᾳ*** (31,088), ***Φιλλανδίᾳ*** (21,704), ***Λατβίᾳ*** (13,685), ***Λιθουανίᾳ*** (18,662) ἕνεκα τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς κρίσεως ἐσημειώθη ὁλικὴ ἐλάττωσις 56,000 ἀντιτύπων, ἐξ ὧν 21,000 εἰς μόνην τὴν Οὐγγαρίαν. Μόνη ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς Β. Ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἡ Ἐσθονία ἠγόρασεν ἐφέτος 17,629 ἀντίτυπα ἀπέναντι τῶν περυσινῶν 15.344, ἐνῷ κατὰ τὸ 1930 εἶχεν ἀγοράσει 25,000.

Ἡ ***Ρωσσία*** καὶ ἡ Σιβηρία παραμένουν ἑρμητικῶς κλεισταὶ διὰ τὴν Ἁγ. Γραφήν. Ἐν τῇ ἀχανεῖ ταύτῃ χώρᾳ, ἥτις κατοικεῖται ὑπὸ 161,000,000 ψυχῶν, εἶναι παράνομος ἡ ἐκτύπωσις ἢ κυκλοφορία τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἢ καὶ οἱουδήποτε θρησκευτικοῦ βιβλίου. Οἱ ἰθύνοντες τὴν χώραν κατήρτισαν καὶ προεκήρυξαν πέρυσι «πενταετὲς ἄθεον σχέδιον.» Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον τοῦτο, κατὰ τὸ 1ον ἔτος θὰ κλεισθοῦν ὅλαι αἱ ἀπομένουσαι ἐκκλησίαι καὶ θὰ διαλυθοῦν ὅλαι αἱ ὑπάρχουσαι θρησκευτικαὶ κοινότητες. Κατὰ τὸ 2ον ἔτος, πάντες οἱ θρησκευόμενοι θὰ ἀποβληθοῦν ἀπὸ τὰς κρατικὰς ἐπιχειρήσεις. Κατὰ τὸ 3ον, θὰ προβληθοῦν εἰς σχολεῖα καὶ λέσχας 150 ἀντιθρησκευτικαὶ κινηματογραφικαὶ ταινίαι, ὅσοι δὲ κληρικοὶ θὰ ἀρνηθοῦν νὰ ἀπόσχουν ἀπὸ τὰ θρησκευτικά των καθήκοντα, θὰ ἐξορισθοῦν ἐκ Ρωσσίας. Κατὰ τὸ 4ον ἔτος, ὅλαι αἱ ἐκκλησίαι, συναγωγαὶ καὶ ἐκκλησιαστικὰ κτίρια θὰ παραδοθοῦν εἰς τὰς τοπικὰς σοβιετικὰς ἀρχάς, ὅπως χρησιμοποιηθοῦν ὡς κινηματογραφικαὶ αἴθουσαι, λέσχαι κτλ. Τοιουτοτρόπως μέχρι τέλους τοῦ 5ου ἔτους, ἐλπίζουν τὰ Σοβιὲτ νὰ μὴ ὑπάρχῃ πλέον οὔτε εἷς οἶκος προσευχῆς καθ᾽ ὅλην τὴν Ρωσσίαν καὶ ἡ περὶ Θεοῦ ἰδέα νὰ ἔχῃ τελείως ἀποσβεσθῇ ἀπὸ τὰς διανοίας τοῦ λαοῦ.

Παρ᾽ ὅλην των ὅμως τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν, οἱ Ρῶσσοι ἄθεοι δὲν εὑρίσκουν τὴν ἀναμενομένην ἐπιτυχίαν. Τὴν 8 Ἀπριλίου 1933, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Βοροσσίλεφ ἐδήλωσεν ὅτι ἔκ τε τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ἀντιλήψεως καὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν σωματαρχῶν του, εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ θρησκευτικότης εἰς τὸν στρατὸν λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις, καὶ ὅτι 40 τοῖς ἑκατὸν τῆς φρουρᾶς Μόσχας καὶ εἰς ἄλλας φρουρὰς μέχρις 70 τοῖς ἑκατόν, εἶναι θρῆσκοι. «Ὁλόκληρος ὁ στρατός,» εἶπεν, «ἔχει μολυνθῆ!»

Εἰς τὴν ***Βαλκανικὴν Χερσόνησον*** καὶ ***Τουρκίαν*** αἱ συνολικαὶ ἐφετειναὶ πωλήσεις (189,808 ἀντίτυπα) παρουσιάζουν ἐλάττωσιν περίπου 55,000 ἀντιτύπων ἀπέναντι τῶν περυσινῶν. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη, ἥτις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν, παρουσιάζεται εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς Χερσονήσου πλὴν τῆς Τουρκίας, ἥτις παρουσιάζει αὔξησιν. Τὰ πωληθέντα βιβλία κατανέμονται εἰς 40 γλώσσας καὶ διαλέκτους, ἐκ τῶν ὁποίων πρώτη κατὰ σειρὰν ἔρχεται καὶ πάλιν, ὡς καὶ πέρυσιν, ἡ ***Ἑλληνικὴ*** (78,330 ἀντίτυπα, ἤτοι, τῶν ἀρχαίων κειμένων 10,991 καὶ τῆς μεταφράσεως τοῦ Βάμβα 67,329), ἔπειτα ἡ ***Σερβικὴ καὶ Κροατικὴ*** (33,628), ἡ ***Ρουμανικὴ*** (27,176) ἡ ***Βουλγαρικὴ*** (15,495), ἡ ***Τουρκικὴ*** (9185), ἡ ***Οὐγγρικὴ*** (7435), ἡ ***Ρωσσικὴ*** (5249), ἡ ***Γερμανικὴ*** (4331), κτλ.

Κατὰ χώρας αἱ πωλήσεις παρουσιάζονται ὡς ἑξῆς:

	1932	***1931***	***Αὐξομειώσεις***
Ἑλλὰς	68,388	88,789	20,401
Νοτιοσλαυΐα	47.299	58,333	11,034
Ρουμανία	38.186	42,605	4,519
Τουρκία	19,361	13,607	5,754
Βουλγαρία	15,495	39,361	23,866
Ἀλβανία	1,079	1,472	393
	189,808	244,167	

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος καταφαίνεται ὅτι ἡ Ἑλλὰς (μὲ πληθυσμὸν 6 ἑκατομμυρίων ψυχῶν) ἀγοράζει ***ὑπερτετραπλάσια*** ἀντίτυπα τοῦ Θείου Λόγου ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν (ἥτις ἔχει περίπου τὸν αὐτὸν πληθυσμόν), 44 % περισσότερα ἀπὸ τὴν Νοτιοσλαυΐαν (ἥτις ἔχει πληθυσμὸν ὑπερδιπλάσιον τῆς Ἑλλάδος). καὶ 80 % περισσότερα ἀπὸ τὴν Ρουμανίαν (ἥτις ἔχει πληθυσμὸν τριπλάσιον τῆς Ἑλλάδος). Ὥστε ἐὰν λάβωμεν ὡς βάσιν συγκρίσεως τοὺς πληθυσμούς, ἡ Ἑλλὰς ἀγοράζει 1 ἀντίτυπον διὰ κάθε 86 κατοίκους της, ἡ Νοτιοσλαυΐα 1 διὰ κάθε 280 κατοίκους της, ἡ Ρουμανία 1 διὰ κάθε 470 κατοίκους της, ἡ δὲ Ἀλβανία 1 διὰ κάθε 1000 κατοίκους της!

Τὸ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον ἐκ τοῦ ὡς ἄνω πίνακος εἶναι ὅτι ἐνῷ αἱ πέντε Χριστιανικαὶ χῶραι τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἵμου ἠλάττωσαν τὰς προμηθείας των τοῦ ἱεροῦ Βιβλίου τῆς θρησκείας των κατὰ 55,000 ἀντίτυπα, ἤτοι κατὰ τὸ ἓν πέμπτον τοῦ περυσινοῦ συνόλου, ἡ σήμερον καθαρῶς μουσουλμανικὴ Τουρκία ἠγόρασε 5754 περισσότερα ἀντίτυπα τῆς Βίβλου τῶν Χριστιανῶν, ἤτοι, 40 % περισσότερα ἢ πέρυσιν! Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐν Τουρκίᾳ ἐφετεινὴ αὔξησις πωλήσεων δὲν ὀφείλεται εἰς αὔξησιν πωλήσεων τῶν βιβλιοπωλῶν καὶ τῆς ἀποθήκης (αἵτινες μᾶλλον ἠλαττώθησαν) ἀλλ' εἰς αὔξησιν κατὰ 8,000 ἀντίτυπα τῶν πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Βιβλικὴν Ἑταιρίαν ἐν Τουρκίᾳ πωλήσεων τῆς Βρεττανικῆς. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ Ἑταιρία ἐπώλησεν ἐφέτος ἐν Τουρκίᾳ 5,500 ἀντίτυπα[1])

[1]) Ἐπίσης ἡ Ἀμερικανικὴ ἐπώλησεν ἐν τῇ Βορείῳ Ἑλλάδι 9,221 ἀντίτυπα ἔναντι τῶν 7,400 περυσινῶν, καὶ ἐν Νοτίῳ Βουλγαρίᾳ 17,675 ἔναντι τῶν 19,154 περυσινῶν. Ἐὰν προσθέσωμεν τοὺς ἀριθμοὺς τούτους εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα, εὑρίσκομεν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1932 ἐκυκλοφόρησαν ἐν Ἑλλάδι 77,609 ἀντίτυπα τοῦ Θείου Λόγου, καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ 33,170. Ὥστε τὴν μὲν ἰσόπαλον Βουλγαρίαν ὑπερτερεῖ ἡ Ἑλλὰς κατὰ 133 %, τὴν δὲ διπλασίαν τὸν πληθυσμὸν Νοτιοσλαυΐαν κατὰ 156 %.

Ἀμφότεραι δὲ αἱ Ἑταιρίαι συνεργάζονται εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἁγ. Γραφῆς Τουρκιστὶ μὲ τοὺς νέους λατινικοὺς χαρακτῆρας.

Τὴν ***Δωδεκάνησον*** ἐπεσκέφθη καὶ πάλιν ἐφέτος ὁ Ἑλβετὸς βιβλιοπώλης τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' ἡ ἔκθεσις δὲν ἀναφέρει τὰς πωλήσεις του, ἀλλὰ μόνον τὰς ἀντιδράσεις τοῦ Παπικοῦ κλήρου παρὰ τῇ Ἰταλικῇ Κυβερνήσει, ὅπως μὴ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸν νὰ περιοδεύσῃ τὰς ἑλληνικὰς ταύτας νήσους, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δῆθεν διεξάγει φιλελληνικὴν προπαγάνδαν! Ἀλλ' αἱ ῥαδιουργίαι αὗται ὑπερενικήθησαν καὶ ὁ κ. Πεκλὰρ ἔλαβε πάλιν τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ κυκλοφορῇ καὶ νὰ πωλῇ τὰ ἱερά του βιβλία ἐλευθέρως ἐν Δωδεκανήσῳ, ὅπου ἀπέκτησε τὰς ζωηρὰς συμπαθείας τῶν κατοίκων.

Μεταξὺ τῶν ***Ἑβραίων*** ἡ Ἑταιρία δὲν ἔχει κεχωρισμένον ἔργον. Ὅπως εἶναι διεσκορπισμένοι οἱ Ἑβραῖοι καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον, οἱ βιβλιοπῶλαι τῆς Ἑταιρίας δὲν κρατοῦσιν ἰδιαιτέραν στατιστικὴν τῶν πωλήσεών των πρὸς αὐτούς. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον νὰ καθορισθῇ ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιτύπων τοῦ Θείου Λόγου, τῶν ἀγοραζομένων ὑπὸ Ἑβραίων. Ἡ μόνη σχετικὴ ἔνδειξις, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Ἑταιρία, εἶναι αἱ πωλήσεις τῶν γλωσσῶν ἐκείνων, αἵτινες λαλοῦνται συνήθως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων ἀποκλειστικῶς. Οὕτω λ. χ. καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον ἡ Ἑταιρία ἐπώλησε Γραφάς, Εὐαγγέλια καὶ τεύχη εἰς τὴν ***Ἑβραϊκὴν*** γλῶσσαν 34,281, εἰς τὴν διάλεκτον ***Γίδις*** Yiddish, λαλουμένηνκυρίως μεταξὺ τῶν Ἑβραίων τῆς Πολωνίας 1494, εἰς τὴν ***Ἰουδαιο-ισπανικὴν*** 968, εἰς τὴν ***Ἰουδαιο-γερμανικὴν*** 444, εἰς τὴν ***Ἰουδαιο-αραβικὴν*** 2827 καὶ εἰς τὴν ***Ἰουδαιο-περσικὴν*** 1399.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον, Σουδάν, Συρίαν, Παλαιστίνην, Ὑπεριορδανίαν, Κύπρον, Ἀραβίαν καὶ Ἐρυθραίαν, αἱ συνολικαὶ πωλήσεις ἐφέτος (150,088 ἀντίτυπα εἰς 92 γλώσσας καὶ διαλέκτους) ὑστέρησαν μὲν τῶν περυσινῶν (161,262), ἦσαν ὅμως ὑπέρτεραι τῶν προπερυσινῶν (134,787). Μόνον ἐν ***Ἀβησσυνίᾳ*** αἱ πωλήσεις ἔδειξαν μεγάλην αὔξησιν—9505 ἔναντι τῶν περυσινῶν 5486 ἀντιτύπων.

Εἰς τὴν ***Βόρειον Ἀφρικὴν*** (Μαρόκον, Ἀλγερίαν καὶ Τύνιδα) ἐπωλήθησαν 58,399 ἀντίτυπα (ἐξ αὐτῶν 29,300 εἰς τὴν Γαλλικήν, καὶ 8700 εἰς τὴν Ἀραβικὴν) εἰς 47 γλώσσας. Εἰς τὴν Ἀνατολικήν, Δυτικὴν καὶ Κεντρῴαν ***Ἀφρικὴν*** διετέθησαν 85,085 ἀντίτυπα (20,000 περισσότερα τῶν περυσινῶν), εἰς 66 γλώσσας καὶ διαλέκτους. Εἰς τὴν ***Νότιον Ἀφρικὴν*** 79,460 ἀντίτυπα (20,000 ὀλιγώτερα τῶν περυσινῶν).

Ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡ ***Περσία*** καὶ πάλιν ἐφέτος ἠγόρασε περισσότερα ἀντίτυπα τοῦ Θείου Λόγου—50,128 ἔναντι τῶν 40,177 περυσινῶν. Τὸ ***Ἰρὰκ*** ἐσημείωσεν ἐλάττωσιν (16,559 ἔναντι 19,170). Ἡ ***Ἰνδοστάνη*** ἐλαφρὰν αὔξησιν (1,030,343 ἔναντι 919,931), ἡ ***Κεϋλάνη*** καὶ ἡ ***Βιρμανία*** ἐπίσης (187,625 ἔναντι 181,352), ἡ ***Μαλαΐα*** ἐλάττωσιν.

Εἰς τὴν ***Κίναν*** ἡ Ἑταιρία διέθεσεν ἐφέτος 4,205,559 ἀντίτυπα ἔναντι τῶν περυσινῶν 4,506,417. Ὁ βομβαρδισμὸς τῆς Σαγκάης κατέστρεψε τὰ τυπογραφεῖα ὅπου ἐξετυποῦντο αἱ Κινεζικαὶ ἐκδόσεις τῆς Ἑταιρίας καὶ ἡ παρακαταθήκη τῆς Ἑταιρίας ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός· τοῦθ' ὅπερ ἐξηγεῖ ἐν μέρει τὴν ἐλάττωσιν τῆς κυκλοφορίας. Ἄλλως τε ὁλόκληρον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κίνας ἐξηκολού-

θησε καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος νὰ ἦναι τὸ θέατρον ἀεννάων πολεμικῶν συγκρούσεων καὶ νὰ μαστίζεται ὑπὸ τῆς ληστείας· ὥστε εἶναι θαυμαστὸν κατόρθωμα καὶ αὐτὴ ἡ κυκλοφορία 4,200,000 ἀντιτύπων. Αὕτη συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν Ἰαπωνικὴν νῆσον ***Φορμόζαν***. Ἡ Ἑταιρία ἔλαβε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος χρηματικὰς συνεισφορὰς ἐκ Κινέζων Χριστιανῶν καὶ ἀλλοδαπῶν ἐν Κίνᾳ, ἀνερχομένας εἰς 16,131 δολλάρια, ἔναντι 14,254 δολλαρίων ληφθέντων τὸ προηγούμενον ἔτος.

Ἡ ***Γαλλικὴ Ἰνδοκίνα*** ἠγόρασεν ἐφέτος 52,291 ἀντίτυπα ἔναντι τῶν περυσινῶν 51,526.

Ἐν ***Ἰαπωνίᾳ*** ἐσημειώθη μεγάλη αὔξησις κυκλοφορίας. Ἐπωλήθησαν 490,324 ἀντίτυπα, ἔναντι 326,597 πωληθέντων πέρυσιν, ἡ δὲ αὔξησις αὐτὴ ὀφείλεται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς προσπαθείας τῶν πλανοδίων βιβλιοπωλῶν. Ἐπίσης ἐν Κορέᾳ αἱ πωλήσεις ἀνῆλθον εἰς 730,237 ἀντίτυπα, ὑπερβᾶσαι τὰς περυσινὰς κατὰ 50,000 ἀντίτυπα. Ἐν ***Αὐστραλίᾳ*** ἡ κυκλοφορία ἔμεινε περίπου στάσιμος (169,837 ἀντίτυπα), ἐν ***Ν. Ζηλανδίᾳ*** παρουσίασε μικρὰν αὔξησιν.

Ἐρχόμενοι τώρα εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἤπειρον παρατηροῦμεν ὅτι ἡ Ἑταιρία ἐφέτος ἐπώλησεν εἰς τὸν ***Καναδᾶν*** καὶ τὴν ***Νέαν Γῆν*** 317,753 ἀντίτυπα (ἔναντι 354,092 τοῦ 1931) καὶ εἰς τὰς Δυτ. Ἰνδίας 47,320 (ἔναντι 22,108 τοῦ 1931). Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν αἱ πωλήσεις ἔμειναν περίπου ἀμετάβλητοι (381,679 ἀντίτυπα).

***

Ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της ἐν ἔτει 1804 ἡ Βρεττανικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρία ἐξετύπωσε καὶ ἐκυκλοφόρησε καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον ἄνω τῶν 442,470,000 ἀντιτύπων τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, ἐξ ὧν τὰ 117,000,000 εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1932

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἑταιρία ἐκυκλοφόρησε ***8,067,156 ἀντίτυπα*** τοῦ Θείου Λόγου, ἤτοι, 244,410 ὁλοκλήρους Βίβλους, 426,129 Κ. Διαθήκας καὶ 7.396,617 τεύχη μεμονωμένων βιβλίων τῆς Ἁγ. Γραφῆς. Τὸ σύνολον τοῦτο εἶναι ἔλαττον τοῦ συνόλου τοῦ 1931 κατὰ 1,678,200 ἀντίτυπα. Ἐκ τῶν 8 ἑκατομμυρίων τούτων ἀντιτύπων, ἄνω τῶν 3,815,900 ἐκυκλοφόρησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας Ποκιτείας καὶ 4,251,100 εἰς ξένας χώρας. Ἡ ἐλάττωσις τῆς κυκλοφορίας ὀφείλεται φυσικῶς εἰς τὴν δεινὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, ἥτις ἐμάστισε καὶ μαστίζει πρωτίστως μὲν τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τὸν λοιπὸν πεπολιτισμένον κόσμον.

Ἡ Ἑταιρία, ὡς γνωστόν, ἐργάζεται ἐκτὸς τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν κυρίως εἰς τὸ Μεξικόν, τὰς μικρὰς δημοκρατίας τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, τὰς μὴ Ἀγγλικὰς νήσους τῶν Δυτ. Ἰνδιῶν (Κούβαν, Πόρτο Ρίκο, Χαΐτην, κτλ.), εἰς ὁλόκληρον τὴν Νότιον Ἀμερικήν, τὴν Κίναν, Ἰαπωνίαν καὶ Φιλιππίνας Νήσους. Ἔχει ὅμως ἔργον καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, Ἀραβίᾳ, Τουρκίᾳ, Βουλγαρίᾳ καὶ Ἑλλ. Μακεδονίᾳ. Εἰς διαφόρους δὲ ἄλλας χώρας προμηθεύει Ἱ. Γραφὰς εἰς τὰς Ἀμερικανικὰς ἱεραποστολάς, ὡς ἐν Ἰνδοστάνῃ, Πολυνησίᾳ, Ἀφρικῇ κτλ.

Ἡ Ἑταιρία ἐκδίδει τὰ Ἱερὰ Γράμματα εἰς 182 γλώσσας καὶ διαλέκτους ἤτοι, Εὐρωπαϊκὰς 51, Ἀσιατικὰς 67, Ἀφρικανικὰς 16, τῆς Πολυνησίας 23 καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἠπείρου 25. Ἐπίσης ἔχει καὶ ἐκδόσεις διὰ τοὺς τυφλοὺς (μὲ ἔκτυπα στοιχεῖα) Ἀγγλιστί, Γαλλιστί. Γερμανιστί, Ἰταλιστί, Ἰσπανιστί, Πορτογαλλιστὶ καὶ Ἰαπωνιστί.

Κατὰ χώρας αἱ ἐφετειναὶ πωλήσεις τῆς Ἑταιρίας ἦσαν αἱ ἑξῆς:

Δυτικὰς Ἰνδίας	107,477	ἀντίτυπα
Μεξικόν	94,147	»
Κεντρικὴν Ἀμερικήν	119,645	»
Νότιον Ἀμερικήν	367,015	»
Τουρκίαν	5.490	»
Ἑλλ. Μακεδονίαν	9.221	»
Βουλγαρίαν	17.675	»
Αἴγυπτον, Συρίαν, Παλαιστίνην, Ἰρὰκ	230.565	»
Φιλιππίνας νήσους	57.893	»
Σιάμ	231.160	»
Κίναν	2.720.093	»
Ἰαπωνίαν	648.879	»
Εἰς διαφόρους ὀργανώσεις ἐν Εὐρώπῃ	57.688	»

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου σημειωτέα κυρίως ἡ κατανάλωσις ἐν Κίνᾳ, ἥτις προστιθεμένη εἰς τὰ διατεθέντα ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Βρεττανικῆς Β. Ἑταιρίας 4,205,559 ἀντίτυπα, ἀναβιβάζει τὸ σύνολον τῆς ἐφετεινῆς κυκλοφορίας τῆς Ἁγ. Γραφῆς εἰς τὴν ἀχανῆ ἐκείνην χώραν εἰς 6,925,652 ἀντίτυπα.

Ὁ ἰσολογισμὸς τῆς Ἑταιρίας διὰ τὸ ἔτος 1932 παρουσιάζει ἔσοδα μὲν δολλάρια 582,865, δαπάνας δὲ δολλάρια 580,544.

Ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της ἐν ἔτει 1816 ἡ Ἀμερικανικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρία ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν ***247,046,560*** τεύχη τοῦ Θείου Λόγου.

ΑΙ ΑΛΛΑΙ ΒΙΒΛΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

Ἡ ***Ἐθνικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρία τῆς Σκωτίας*** ἐφέτος ἐκυκλοφόρησε 3,942,241 ἀντίτυπα, ἡ ***Ἰρλανδικὴ*** 104,182, αἱ ***Γερμανικαὶ*** 620,000, αἱ ***Γαλλικαὶ*** 12,830, ἡ ***Δανικὴ*** 55,348, ἡ ***Ὀλλανδικὴ*** 123,826, ἡ ***Νορβηγικὴ*** 65,598, καὶ ἡ ***Σουηδικὴ*** 25,098. Ἐπίσης ἡ Ἀγγλικὴ Ἱεραποστολὴ τῆς Δωρεὰν Γραφῆς (Scripture Gift Mission) διένειμε 1,666,018 τεύχη δωρεὰν (κυρίως τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον) εἰς διαφόρους Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰς ὡς ἄνω κυκλοφορίας ἁπασῶν τῶν Βιβλικῶν Ἑταιριῶν, εὑρίσκομεν ὅτι τῶν Ἱερῶν Γραφῶν ἐκυκλοφόρησαν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην κατὰ τὸ ἔτος 1932 ἐν ὅλῳ περὶ τὰ 25 ἑκατομμύρια ἀντιτύπων, εἰς 727 διαφόρους γλώσσας καὶ διαλέκτους[1].

---

(1) Ἤτοι, 667 τῶν ἐκδόσεων τῆς Βρεττανικῆς Β. Ἑταιρίας καὶ 60 τῆς Ἀμερικανικῆς, ἃς δὲν ἔχει ἡ Βρεττανική.

ΔΙΑΤΙ ΝΑ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΩΜΕΝ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ;

Εἶναι λυπηρὰ ἀλήθεια ὅτι πολλοί, πάμπολλοι λεγόμενοι Χριστιανοὶ δὲν ἀναγινώσκουν τὴν Ἁγ. Γραφὴν καὶ ἂν ἀκόμη τὴν ἔχουν εἰς χεῖράς των. Ἄλλοι μὲν ἐξ ***ἀμελείας,*** ἄλλοι διότι δὲν ***εὐκαιροῦν,*** ἄλλοι ἐξ ***ἀδιαφορίας*** ἢ ἐκ ***περιφρονήσεως*** πρὸς βιβλίον, τὸ ὁποῖον θεωροῦν ὡς «ἀπηρχαιωμένον» ἢ κατάλληλον μόνον διὰ τοὺς «παπάδες» καὶ «θεολόγους». Αὐτοὶ ὅλοι ἔχουν ἴσως ἀντίτυπον τῆς Ἁγ. Γραφῆς εἰς τὴν βιβλιοθήκην των, ἢ τοὐλάχιστον τὴν ἐφυλλομέτρησάν ποτε. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ χιλιάδες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν Ἱερὰν Βίβλον (ἢ τοὐλάχιστον ἓν Εὐαγγέλιον), χρυσόδετον μάλιστα μὲ βελοῦδον ἢ ἄλλον πολύτιμον δέσιμον, καὶ τὴν ***εὐλαβοῦνται*** πολὺ—τὴν ἀσπάζονται καὶ τὴν προσκυνοῦν καὶ τὴν θεωροῦν ὡς ἰσχυρὸν φυλακτήριον, ἀλλά... ποτὲ δὲν τὴν ἀνοίγουν νὰ τὴν ἀναγνώσουν! Ἑπομένως εὑρίσκονται περίπου εἰς τὸν αὐτὸν παρονομαστὴν μὲ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἐξ ἀμελείας ἢ περιφρονήσεως δὲν τὴν ἀναγινώσκουν.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ τρίτη τάξις λεγομένων Χριστιανῶν οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἔλαβον εἰς χεῖρας των ἓν ἀντίτυπον τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ δὲν ἐξεύρουν ἀπολύτως τίποτε περὶ αὐτῆς, οὔτε ἐσκέφθησάν ποτε νὰ τὴν ἀποκτήσουν ἢ νὰ τὴν ἀναγνώσουν.

Καὶ ἐν τούτοις ὅλοι αὐτοί, οἱ ἀνήκοντες καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας, λέγονται ***Χριστιανοί,*** θὰ ἐξηγείρονται δὲ μὲ ἀγανάκτησιν κατὰ παντός, ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸν Χριστιανισμόν των.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἴσως ἔχουν δίκαιον. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ τις εἰς χεῖράς του καὶ νὰ γνωρίζῃ τὴν Ἁγ. Γραφήν; Τί ἔχει αὐτὸ τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον νὰ τὸ καθιστᾷ ἀπαραίτηνον εἰς κάθε ἄνθρωπον; Δὲν ἀρκοῦν αἱ τελεταὶ καὶ αἱ λειτουργίαι τῆς Ἐκκλησίας; Δὲν ὑπάρχουν ἄλλα βιβλία καλά, ἂν ὄχι καλήτερα, καὶ πλέον καταληπτὰ εἰς τὸν κοινὸν ἄνθρωπον; Βιβλία πλέον σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας;

Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω ἐρωτήσεις δὲν εἶναι δύσκολος ἡ ἀπάντησις. Ἐν πρώτοις. Ποῦ στηρίζεται ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία; ἡ Χριστιανικὴ πίστις; Ποῦ ἀλλοῦ ἀλλοῦ εἰμὴ εἰς τὴν Ἁγ. Γραφήν; Χριστιανισμὸς σημαίνει ***πίστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.*** Ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ πιστεύσῃ κανεὶς εἰς πρᾶγμά, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζει; Καὶ πῶς δύναται νὰ τὸ γνωρίζῃ, χωρὶς νὰ τὸ ἐξετάσῃ, νὰ τὸ μάθῃ ἐκ τῆς πηγῆς του; Πῶς δὲ θὰ γνωρίσῃ τις ***τὸν Χριστὸν*** ἐκτὸς ἀπὸ τὴν βιογραφίαν του, ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, καὶ τὴν ***διδασκαλίαν του,*** ἐκτὸς ἀπό τὰ συγγράμματα τῶν μαθητῶν του; Ἀπὸ τὴν Ἁγ. Γραφὴν ἐβγῆκεν ***ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία καὶ ὁ Χριστιανικὸς πολιτισμός,*** ὁλόκληρος ἡ σημερινὴ σύστασις τοῦ κόσμου—νόμοι, γράμματα, ἐπιστήμη, ἠθική. Ἄνευ αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, ὁ κόσμος θὰ ἦτο περίπου ὁποῖος ἦτο ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους τὴν ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν κατῆλθεν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς—κόσμος ***σκοτεινός, ἀπηλπισμένος, στάσιμος.*** Ἔχει βεβαίως καὶ ὁ σημερινὸς κόσμος σκοτεινὰ σημεῖα, ἕλκη ἠθικά, σπαραγμοὺς φοβερούς, ἀδικίας καὶ παραλυσίας, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ὑπάρ-

χουν ***κατὰ παράβασιν*** τῶν κανόνων, τοὺς ὁποίους ἐπέβαλεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Χριστιανισμός. Εἶναι ***ἔργα τοῦ Σατανᾶ,*** ἀνταρσίαι κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ φωτός, ὅπερ Αὐτὸς ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον. Ἀντισταθμίζονται δὲ ἀπὸ τὸν μέγαν ὄγκον τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐναρέτων στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐδημιούργησε καὶ τὰ ὁποῖα, ὡς τὸ ἅλας, ***διατηροῦν ὑγιᾶ τὴν ὅλην ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν.*** Τὸ δὲ ἅλας τοῦτο ἐνυπάρχει ***μόνον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.*** Πᾶς δὲ ὅστις θέλει νὰ σωθῇ ἐκ τῆς ἁμαρτίας, ἥτις ἀπειλεῖ τὴν ἀνθρωπότητα μὲ σῆψιν καὶ διάλυσιν, δὲν δύναται νὰ εὕρῃ τὴν σωτηρίαν, εἰμὴ ἀναγινώσκων καὶ ἐγκολπούμενος τὴν Ἁγ. Γραφήν.

Δεύτερος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀναγινώσκωμεν τὴν Ἁγ. Γραφήν, εἶναι ὅτι αὕτη εἶναι ***τὸ μόνον βιβλίον,*** τὸ ὁποῖον, ὅταν ἀκολουθῆται, ***ἀσκεῖ ἠθικὴν ἐπιρροὴν*** ἐπὶ πάσης τάξεως ἀνθρώπων. Ποῖον ἄλλο σύγγραμμα κατορθώνει νὰ ἀναμορφώσῃ καὶ διορθώσῃ τὸν μέθυσον, τὸν χαρτοπαίκτην, τὸν ἀσελγῆ, τὸν βλάσφημον, τὸν ψεύστην, τὸν κλέπτην, τὸν ἄδικον καὶ νὰ τὸν κάμνῃ νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν πονηράν του ὁδόν; Καὶ ὅμως χιλιάδας τοιούτων μεταμορφώσεων βλέπομεν εἰς τὰς διαφόρους κοινωνίας, ὀφειλομένων ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ τοῦ Θείου Πνεύματος.

3. Ὅπου κυκλοφορεῖ καὶ ἀναγινώσκεται καὶ ἐφαρμόζεται ἡ Ἁγία Γραφή, ἐκεῖ ***ἀκμάζει ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ εὐνομία, ἡ ἀγαθοεργία, ἡ ἀληθὴς πρόοδος καὶ μόρφωσις.*** Ὅπου δὲ λείπει ἡ Γραφὴ ἢ δὲν κυκλοφορεῖ εὐρέως καὶ ἐλευθέρως μεταξὺ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ἐκεῖ ἐπικρατεῖ ἔλλειψις ἀληθοῦς ἐλευθερίας. ἀμάθεια, δεισιδαιμονία, ἔλλειψις ἀγαθοεργίας καὶ φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης. Περιβλέψατε εἰς τὰ διάφορα ἔθνη τῆς γῆς καὶ θὰ ἴδητε τὴν ἀλήθειαν ταύτην πιστοποιουμένην πανταχοῦ. Μεταξὺ τῶν χωρῶν ἐκείνων ἀφ᾿ ἑνός, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Γραφὴ εἶναι εὐρύτατα διαδεδομένη καὶ ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ εἰς γλῶσσαν καταληπτὴν καὶ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς κοινωνίας, τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἀτόμων, καὶ τῶν χωρῶν ἐκείνων ἀφ᾿ ἑτέρου, ὅπου ἡ Γραφὴ ἢ δὲν ὑπάρχει διόλου ἢ ὑπάρχει κατὰ τύπους μόνον, εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ μοναστήρια, καὶ δὲν κυκλοφορεῖ εἰς γλῶσσαν καταληπτὴν εἰς τὸν λαόν, ***οὐδ᾿ ἐνθαρρύνεται καὶ συνιστᾶται ὑπὸ τοῦ κλήρου,*** θὰ εὕρετε τόσην διαφοράν, ὅσην μεταξὺ μεσημβριας καὶ μεσονυκτίου, μεταξὺ προόδου καὶ στασιμότητσς, μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου.

4. Ἡ Γραφὴ εἶναι τὸ βιβλίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε καὶ εἶναι ***ἡ ἔμπνευσις τῶν καλητέρων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν***—τὸ βιβλίον ὅπερ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων, τοὺς ἐβοήθησε καὶ τοὺς ἐξύψωσεν. Ὁ περίφημος Ἄγγλος μυθιστοριογράφος ***Οὐάλτερ Σκὸττ*** δὲν ἦτο πολὺ θρῆσκος· ἐν τούτοις, ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, εἶπεν: «Ἀναγνώσατέ μοι ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς· μόνον αὐτὸ τὸ βιβλίον ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον». Ὁ φιλόσοφος ***Καρλάϋλ,*** καὶ αὐτὸς ὄχι πολὺ εὐλαβής, εἰς ἕνα νεανίαν, ὅστις τῷ εἶπεν ὅτι δὲν εὑρίσκει τίποτε τὸ ἄξιον λόγου εἰς τὸ Βιβλίον τῶν Παροιμιῶν, ἀπήντησε: «Δοκίμασον νὰ συγγράψῃς ὀλίγας παροιμίας ἰδικάς σου καὶ θὰ ἴδῃς!» Ὁ μέγας ζωγράφος ***Ρῶσκιν*** εἶπέ ποτε ὅτι ἡ ἀποστήθισις τῆς Γραφῆς κατὰ τὴν παιδικήν του ἡλικίαν

τῷ ἔδωκε περισσοτέραν παιδείαν ἢ ὅλαι αἱ ἄλλαι σπουδαί του. Ὁ μέγας πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ***Ἀβραὰμ Λίγκολν*** ἔλεγεν ὅτι ἔλαβε τὴν μόρφωσίν του κυρίως ἐκ τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἥτις ἦτο ἓν ἀπὸ τὰ ὀλίγα βιβλία, ἅτινα ὡς πάμπτωχος νεανίας εἶχεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην του. Ὁ μέγας ἐξερευνητὴς ***Στάνλεϋ,*** ὅστις ὡς μικρὸς ὀρφανὸς ἐξεπαιδεύθη εἰς ἓν Ἀγγλικὸν ὀρφανοτροφεῖον, ὅπου τὸν ἔδερον ὁσάκις ἔκαμνε λάθη εἰς τὰ κύρια ὀνόματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, εἶπε κατόπιν ὅτι, ὅταν εὑρίσκετο κατάμονος εἰς τὰς πλέον ἐπικινδύνους περιηγήσεις του ἀνὰ τὴν ἀχανῆ Ἀφρικήν, εὕρισκε τόσον μεγάλην παρηγορίαν καὶ τέρψιν εἰς τὰς Γραφικὰς περικοπάς, τὰς ὁποίας εἶχε μάθει ἐκ στήθους, ὥστε εὐχαρίστως θὰ ὑφίστατο ἐκ νέου τοὺς δαρμοὺς χάριν τοιούτου πολυτίμου θησαυροῦ. Ὅταν ὁ πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς ***Ροῦσβελτ,*** ἀπερχόμενος εἰς μακρὰν περιοδείαν εἰς Ἀφρικήν, ἐξέλεγε τὰ ὀλίγα βιβλία ποῦ ἠδύνατο νὰ πάρῃ μαζύ του, ἐξέλεξε πρῶτον τὴν Ἁγ. Γραφήν. Ἀκόμη καὶ ὁ φυσιοδίφης ***Χώξλεϋ,*** ὅστις εἰς πολλὰ ζητήματα ἐπιστημονικὰ κατεπολέμησε τὸ κῦρος τῆς Γραφῆς, ἔγραψε τὴν ἑξῆς περὶ αὐτῆς εἰλικρινῆ ὁμολογίαν: «Ἡ Ἁγία Γραφὴ ὑπῆρξεν ὁ καταστατικὸς χάρτης, τὸ παλλάδιον, ὅλων τῶν πτωχῶν καὶ καταδυναστευομένων. Μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, οὐδὲν κράτος ἀπέκτησε σύνταγμα, τὸ ὁποῖον τόσον φροντίζει διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ὅσον ἡ Γραφή. Οὐδαμοῦ ἀλλοῦ διατυποῦται τόσον καθαρὰ ἡ μεγάλη ἀρχή, ὅτι ἡ εὐημερία τῆς Πολιτείας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀρετῆς τῶν πολιτῶν της, ὅσον ἐν τῇ Γραφῇ!» Πόσον μέγα λοιπὸν εἶναι τὸ κῦρος καὶ ἡ πολυτιμότης ἑνὸς βιβλίου, τὸ ὁποῖον τοιαύτας ὑπηρεσίας προσέφερε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν κόσμον!

5. Κανὲν ἄλλον βιβλίον δὲν ***εὐχαριστεῖ, παρηγορεῖ καὶ ἀνακουφίζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας του,*** ὅσον ἡ Ἁγ. Γραφή. Εἰς ἄλλας στιγμὰς τῆς ζωῆς μας, ἀναγινώσκομεν ἄλλα βιβλία — τερπνά, διδακτικά, φιλοσοφικά, κτλ. Ὅταν ὅμως μᾶς εὕρῃ δυστυχία, ἢ ἀτύχημα, ἢ λύπη, ἢ πόνος ψυχικός, μόνη ἡ Ἁγία Γραφὴ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μᾶς παρηγορῇ. Διὰ τοῦτο αἱ Βιβλικαὶ Ἑταιρίαι, αἱ ὁποῖαι ἐκτυπώνουν Γραφὰς καὶ Εὐαγγέλια εἰς ὅλας τὰς γλώσσας, παρετήρησαν πάντοτε ὅτι εἰς περιστάσεις μεγάλων κοινωνικῶν συμφορῶν, ἐθνικῶν περιπετειῶν ἢ πολέμων, ***αἱ πωλήσεις τῶν ἱερῶν κειμένων εἶναι πολὺ μεγαλείτεραι*** ἢ εἰς ὁμαλὰς στιγμάς. Κατὰ τὸν μέγαν παγκόσμιον πόλεμον αἱ πωλήσεις Γραφῶν καὶ Εὐαγγελίων ὑπερέβησαν πᾶν προηγούμενον ὅριον. Καὶ οἱ στρατιῶται, οἵτινες μετέβαινον εἰς τὰ διάφορα μέτωπα, καὶ οἱ οἰκεῖοί των οἵτινες ἔμενον εἰς τὰ ἴδια, ὅλοι ᾐσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἔχουν καὶ νὰ ἀναγινώσκουν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐὰν τοῦτο συμβαίνῃ εἰς τὰς στιγμὰς μεγάλων ἐθνικῶν περιπετειῶν, εἶναι βέβαιον ὅτι συμβαίνει καὶ εἰς ***τὰς ἀτομικὰς περιπετείας*** ἑνὸς ἑκάστου ἀνθρώπου. Πολλοὶ ἄνθρωποι, νέοι καὶ γέροντες, λησμονοῦν τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἐνόσῳ λάμπει ὁ ἥλιος τῆς εὐτυχίας. Ἀλλ' εὐθὺς ὡς σκυθρωπάσῃ ὁ οὐρανὸς τῆς ζωῆς, εὐθὺς ὡς ἐπέλθῃ ζημία ὑλική, ἀσθένεια, λύπη, στενοχωρία, τότε ἐνθυμοῦνται τὴν Γραφὴν καὶ προστρέχουν εἰς αὐτήν, ὅπως τὸ παιδίον πρὸς φιλόστοργον μητέρα. Διατί; Διότι ἡ Γραφὴ ὁμιλεῖ μὲ ἀγάπην καὶ μὲ κῦρος, ὅσον οὐδὲν ἄλλο σύγγραμμα.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἐξακολουθεῖ νὰ κυκλοφορῇ καὶ ***νὰ ἦναι τὸ πλέον περιζήτητον βιβλίον τοῦ κόσμου***. Κάθε ἔτος δημοσιεύονται καθ' ὅλον τὸν κόσμον χιλιάδες νέων βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα οὐδέποτε φθάνουν μέχρι δευτέρας ἐκδόσεως καὶ τάχιστα περιέρχονται εἰς λήθην καὶ ἀφανισμόν. Ὀλίγα εἶναι τὰ συγγράμματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατορθώνουν νὰ ἐπιζήσουν ἐπί τινα καιρόν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ μετὰ 50 ἢ 100 ἔτη τὸ πολὺ ἀντιπαρέρχονται καὶ ἐξαφανίζονται, ἢ διασώζονται μόνον εἰς δημοσίας βιβλιοθήκας χάριν τῆς ἱστορίας, ὡς λείψανα, τὰ ὁποῖα κανεὶς δὲν ἀναγινώσκει πλέον. Καὶ εἶναι μεταξὺ αὐτῶν πολλάκις συγγράμματα ἐξαίρετα καθ' ἑαυτά, στερούμενα ὅμως ἐνδιαφέροντος εἰμὴ μόνον διὰ τὴν γενεάν, καθ' ἣν ἐγράφησαν. Ἀλλ' ἡ Ἁγία Γραφὴ συνεγράφη πρὸ χιλιετηρίδων καὶ ὅμως ἐπέζησε τόσων παγκοσμίων μεταβολῶν. Ἡ Παλ. Διαθήκη ὑπῆρχεν ὅταν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἐξῆλθε μὲ μίαν δρᾶκα Μακεδόνων στρατιωτῶν καὶ κατέκτησε τὴν Ἀσίαν. Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἦτο ἤδη βιβλίον 15 αἰώνων, ὅταν ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικήν. Καὶ ἐν τούτοις τὴν σήμερον ἐξακολουθεῖ ὄχι μόνον νὰ κυκλοφορῇ, ἀλλὰ καὶ ***νὰ κατέχῃ τὰ σκῆπτρα τῆς κυκλοφορίας***. Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ εἰς πάσας σχεδὸν τὰς πεπολιτισμένος χώρας, κάθε ἔτος ***αἱ πωλήσεις*** τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ Εὐαγγελίων ὑπερβαίνουν τὰς πωλήσεις ***οἱουδήποτε ἄλλου βιβλίου***, ἡ δὲ ὑπεροχὴ αὕτη μένει σταθερὰ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀγοράζεται, ἐνῷ τὰ ἄλλα συγγράμματα ἔρχονται καὶ παρέρχονται τάχιστα. Τὴν Γραφὴν δύνασθε ὅπου δήποτε νὰ προμηθευθῆτε, ἐνῷ θὰ δυσκολευθῆτε νὰ ἀγοράσητε ἓν οἱονδήποτε ἄλλο σύγγραμμα ἐκδοθὲν πρὸ 50 ἢ καὶ πρὸ 20 ἐτῶν.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ***εὑρίσκει κἄτι εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν,*** ὅπερ δὲν εὑρίσκει εἰς τὰ ἄλλα συγγράμματα· καὶ τὸ κἄτι αὐτὸ μένει σταθερῶς περιζήτητον, ἐνῷ τὰ ἄλλα συγγράμματα εἶναι ἐφήμερα. Τί δὲ εἶναι τὸ κἄτι αὐτό; ***Τὸ κῦρος τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου***. Ἐφ' ὅσον δὲ αἱ ἀνάγκαι αὗται ὑπάρχουν (καὶ θὰ ὑπάρχουν πάντοτε), ἡ Γραφὴ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἦναι τὸ σταθερὸν πνευματικὸν καταφύγιον τοῦ ἀνθρώπου, διότι εἶναι «Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία», ὁμιλοῦσα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου μὲ κῦρος ὄχι δεσποτικὸν καὶ ἀπεχθές, ἀλλὰ πατρικὸν καὶ φιλόστοργον.

Ὁ κόσμος διψᾷ τὴν σήμερον διὰ τοιούτου εἴδους κῦρος καὶ ἐπιβολήν, δι' ἧς ***λύονται τὰ δύσκολα προβλήματα τῆς ζωῆς***. Οἱ ἄνθρωποι ἐβαρύνθησαν τὰς ἀμφιβολίας καὶ τὰς ἀβεβαιότητας καὶ τὰ ἐρωτηματικά. Ἐχόρτασαν ἀπὸ ξηροὺς τύπους καὶ συζητήσεις καὶ φιλονεικίας καὶ θεωρίας ἀερώδεις. Θέλουν νὰ ἀκούσουν ***μίαν φωνὴν ὑπερτάτης αὐθεντίας καὶ κύρους***, ἥτις νὰ τοῖς λέγῃ ποῦ κεῖται ἡ ἀλήθεια ἐπὶ παντὸς ζητήματος, ἀφορῶντος εἰς τὴν πνευματικὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἡ φωνὴ αὕτη ἀκούεται ***μόνον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν***.

Ἂς μὴ λησμονῶμεν λοιπὸν τὴν Γραφήν. Ἂς μὴ ἀμελῶμεν ἢ καταφρονῶμεν αὐτήν. Ἂς μὴ τρέχωμεν κατόπιν ἄλλων θεῶν, ἄλλων συστημάτων, πρὸς εὕρεσιν εὐτυχίας καὶ φωτισμοῦ. Μήτε ὁ Πνευματισμὸς μήτε ἡ λεγομένη «Χρι-

στιανικὴ Ἐπιστήμη», μήτε ἡ «Χαραυγὴ τῆς Χιλιετηρίδος», μήτε καμμία ἄλλη ὁμοία πλάνη ἐκ τῶν νεωτέρων ἢ παλαιοτέρων, δύναται νὰ λύσῃ τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἢ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς Ἁγίας Γραφὰς διὰ ὑπούλων παρερμηνειῶν. Πρέπει νὰ προσφύγωμεν **κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν Γραφήν,** καὶ ἐκεῖ νὰ ἐνωτισθῶμεν τὴν φωνὴν ἐκ τοῦ ὄρους Σινᾶ, τὴν μεγαλειώδη ἔξαρσιν τῶν Ψαλμῶν καὶ Προφητειῶν, τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους διδασκαλίαν καὶ τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων.

Πρέπει πᾶς Ἕλλην νὰ ἔχῃ εἰς τὴν κατοχήν του τὴν Ἁγίαν Γραφήν, εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ἐννοεῖ. Ἐὰν ἦναι καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἂς ἀγοράσῃ τὸ ἀρχαῖον κείμενον. Ἂν ὄχι, ἂς ἀγοράσῃ τὴν μετάφρασιν, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Διότι ἡ ἀπόκτησις τῆς Γραφῆς δὲν θὰ τὸν ὠφελήσῃ, ***ἂν δὲν τὴν ἀναγινώσκῃ καὶ τὴν ἐννοῇ.*** Πρέπει οἱ γονεῖς νὰ τὴν ἀναγινώσκουν μαζὺ μὲ τὰ τέκνα των καὶ νὰ τὰ διδάσκουν καὶ τὰς λέξεις καὶ τὰς ἐννοίας τῆς Γραφῆς. Πρέπει ἡ Γραφὴ νὰ διδάσκηται εἰς τὰ σχολεῖα, ὄχι μηχανικῶς καὶ παπαγαλλιστί, ὡς ἐν οἱονδήποτε ἀναγνωσματάριον, ἀλλὰ μὲ μέθοδον καὶ στοργὴν ὑπὸ διδασκάλων ἐχόντων ***ἀγάπην καὶ ἀντίληψιν*** τῆς Γραφῆς. Πρέπει ἡ Ἁγία Γραφὴ νὰ εὑρίσκεται εἰς κάθε μέγαρον, κάθε καλύβην, κάθε γραφεῖον δημόσιον ἢ ἰδιωτικόν, κάθε σύλλογον, κάθε ξενοδοχεῖον (¹), κάθε ἀτμόπλοιον τῆς Ἑλλάδος. ***Πρέπει νὰ κηρύττεται εἰς κάθε ἐκκλησίαν καὶ μάλιστα κάθε Κυριακήν.*** Πρέπει ***νὰ διαποτίσῃ πᾶσαν κοινωνικὴν τάξιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν,*** ἐὰν θέλωμεν νὰ ἀφυπνισθῇ ἡ ***θρησκευτικὴ*** συνείδησις τοῦ λαοῦ καὶ νὰ μορφωθοῦν χαρακτῆρες ***Χριστιανικοί.*** Μόνον διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης θὰ κατορθωθῇ ἡ θρησκευτική, ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ ***ἀναγέννησις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους,*** καὶ θὰ ἐκλείψουν τὰ πολιτικὰ καὶ ἠθικὰ ἕλκη, τὰ ὁποῖα σήμερον μᾶς κατατρύχουσι

(¹) Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας συνήντησε ποτὲ ἐν Ἑλβετίᾳ ἕνα φίλον του Ἕλληνα, ὅστις τῷ διηγήθη μὲ ἔκπληξιν καὶ συγκίνησιν, ὅτι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατέλυσεν ἐν Ζυρίχῃ, εὗρεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπεζάκι κοντὰ εἰς τὸ κρεββάτι του μίαν Ἁγ. Γραφήν, καὶ ὅτι ἡ διεύθυνσις τοῦ ξενοδοχείου ἐτοποθέτει οὕτω μίαν Γραφὴν εἰς ἕκαστον δωμάτιον. Καὶ ὡμολόγησεν ὁ Ἕλλην ἐκεῖνος, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωήν του εἶχεν ἀναγνώσει τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τόσον δὲ τοῦ ἤρεσεν, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ μίαν Ἑλληνικὴν Γραφήν!

ΤΙ ΕΣΤΟΙΧΙΣΕ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

Ἐκτιμῶμεν ὅσον πρέπει ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸ μέγα προνόμιον, τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνομεν, τοῦ νὰ κατέχωμεν ἀνέκαθεν τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῇ γλώσσῃ μας, ἐνῷ τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐπὶ πολὺν χρόνον ἢ δὲν κατεῖχον αὐτὸ καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ τὸ ἤκουον ἀναγινωσκόμενον εἰς ξένην γλῶσσαν, ὅπως συνέβαινεν εἰς ὅλας τὰς χώρας ὅπου ἐπεκράτει ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία; Ὀφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν κατὰ βάθος καὶ νὰ πραγματοποιῶμεν ἀκριβέστερον παντὸς ἄλλου τὴν διδαχὴν τῆς Ἱερᾶς μας Βίβλου, καὶ νὰ ἐντρυφῶμεν εἰς τὰς ἀληθείας αὐτῆς μὲ ἐγκάρδιον ἀπόλαυσιν. Ἀλλ' ἔχει

τὸ πρᾶγμα οὕτω μὲ ἡμᾶς; Ἢ θεωροῦμεν τοὐναντίον καὶ ἀνιαρὰν τὴν μελέτην τῶν θείων σελίδων καὶ ἔργον μόνον τοῦ κλήρου, μειδιῶμεν δὲ ὅταν βλέπωμεν ἀνθρώπους «τοῦ κόσμου», καταγινομένους εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τῆς Γραφῆς; Ἀλλ᾽ ὑπῆρξαν ἄνδρες, ναί, καὶ γυναῖκες καὶ παιδία ἀκόμη—οἵτινες διὰ νὰ ἀποκτήσωσι καὶ νὰ κατέχωσιν ἐλευθέρως τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσκέπτοντο καὶ τὴν ὁποίαν ὡμίλουν καὶ ἠννόουν, ἐθυσίασαν ἀναπαύσεις καὶ ὑπάρχοντα, θέσιν καὶ ὑπόληψιν, καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διαγωγὴ τῶν Ἄγγλων, προκειμένου νὰ στερηθῶσι τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν καθομιλουμένην των γλῶσσαν, καθ᾽ ἣν ἐποχὴν ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία, κυριαρχοῦσα τῆς πολιτικῆς, καθὼς καὶ τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπηγόρευεν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ φυλακίσεως καὶ βασάνων, νὰ ἀκροᾶται ὁ λαὸς ἄλλου ἢ τοῦ Λατινικοῦ κειμένου ἀπ᾽ ἐκκλησίας ἀναγινωσκομένου.

Ἡ μετάφρασις τῶν Γραφῶν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἤρχισε λίαν πρωΐμως, ἀλλ᾽ ἤργησε νὰ ἐπικρατήσῃ, ἐν διαστήματι δὲ ἑκατοντάδων τινων ἐτῶν πλεῖστοι ἐδιώχθησαν καὶ ἐθυσίασαν αὐτὴν τὴν ζωήν των ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Μεταξὺ τῶν μεταφραστῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Ἰωάννης Οὐίκλιφ ὑπῆρξεν ὁ ἐνθερμότατος. Ἐδιώχθη πολλαχῶς καὶ ἦτο ἕτοιμος νὰ μεταβῇ εἰς θάνατον ὑπὲρ τῆς μεγάλης του ἀρχῆς, ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ηὐδόκησε νὰ τὸν καλέσῃ εἰς Ἑαυτὸν διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ. Οἱ ἐχθροί του ὅμως, ἀφοῦ δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ κακοποιήσωσιν αὐτόν, διέταξαν νὰ ἀνοιχθῇ ὁ τάφος του καὶ νὰ κατακαῶσι δημοσίᾳ τὰ ὀστᾶ του, πρὸς ἐκφοβισμὸν τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς ἀποτροπὴν αὐτοῦ νὰ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναγινώσκῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Ποῖον ὅμως ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως ταύτης; Ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ γηπέδου, ὅπου ἤδρευεν ὁ ἀρχιερεὺς ὅστις διέταξε νὰ καοῦν τὰ λείψανα τοῦ Οὐίκλιφ, ὑψοῦται σήμερον τὸ πολυόροφον μέγαρον τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας, ἥτις προσεχῶς θὰ ἑορτάσῃ τὴν 130ὴν ἐπέτειον αὐτῆς καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν 130 ἐκείνων ἐτῶν ἔχει ἐκτυπώσει ἄνω τῶν 442.000.000 ἀντιτύπων τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς ὅλας τὰς γλώσσας.

Ἑκατὸν ἔτη ἀκριβῶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Οὐίκλιφ ἐγεννήθη παιδίον, το ὁποῖον ἔμελλε νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωήν του ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του εἰς τὴν γλῶσσάν των. Ὅταν ἐσπούδαζεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κανταβριγίας, συνήντησεν ἐκεῖ τὸν διάσημον Ἑλληνιστὴν Ἔρασμον, ὅστις κατεγίνετο τότε εἰς τὴν ἐκτύπωσιν νέας ἐκδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου. Ὁ νέος φοιτητής, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἦτο Γουλιέλμος Τύνδαλ, τόσον ἔλαβεν ἐνδιαφέρον εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ὥστε ἀνεφώνησεν: «Ἐὰν ὁ Θεὸς μὲ ἀφήσῃ νὰ ζήσω, θὰ κάμω κάθε χωριατόπεδο, τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ τὸ ἄροτρόν του, νὰ γνωρίζῃ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καλλίτερα ἀπὸ τὸν Πάπαν τῆς Ρώμης!»

Ὁ Τύνδαλ τότε ἐπελήφθη τοῦ ἔργου τῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ ἀπετάνθη εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Λονδίνου, ὅπως τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἔχῃ ἓν μόνον δωμάτιον εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν διὰ νὰ ἐξακολουθῇ ἀνετώτερον τὴν ἐργασίαν του.. Ἀλλ᾽ ἡ ἀπάντησις ἦτο «ὅτι δὲν ὑπῆρχε τόπος διὰ τοιαύτας ἐπιχειρήσεις». Ὀλίγον μετὰ ταῦτα εἶδε διερχομένους ἀνθρώπους καταδεδικασμένους εἰς θάνατον μόνον καὶ μόνον διότι ἀνέγνωσαν τὰ συγγράμματα τοῦ

Λουθήρου. «Ἄ!» εἶπεν ὁ Τύνδαλ, «βλέπω ὅτι ὄχι εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἀλλ' οὔτε εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν δὲν ὑπάρχει τόπος διὰ μετάφρασιν τῶν Ἱερῶν Γραφῶν εἰς τὴν καθομιλουμένην!»

Ἔγεινε τότε (1524) ἐθελούσιος ἐξόριστος ἐκ τῆς πατρίδος του· μετέβη εἰς Γερμανίαν διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ ἐκεῖ ἐλευθέρως τὸ μέγα καὶ πολύτιμόν του ἔργον, ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους ἡτοιμάζετο νὰ τυπώσῃ τὸ ἔργον του (διότι εἶχεν ἐφευρεθῆ πλέον ἡ τυπογραφία), ἐκωλύθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου ὑπὸ τῶν μηχανορραφιῶν ἑνὸς ἱερέως, ὀνόματι Κοχλαίου. Ὁ ἱερεὺς οὗτος μαθὼν παρὰ τῶν τυπογράφων, ὅτι ὁ Τύνδαλ ἡτοιμάζετο νὰ ἐκδώσῃ βιβλίον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀνεστάτωνε ὁλόκληρον τὴν Ἀγγλίαν, κατώρθωσε νὰ τοὺς μεθύσῃ καὶ οὕτως ἔμαθεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν ἦτο ἄλλο ἢ τὸ Εὐαγγέλιον. Ἔλαβεν εὐθὺς μέτρα, ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκτύπωσις τοῦ ἔργου· ἀλλ' ὁ Τύνδαλ μαθὼν τὴν προδοσίαν του, διέσωσεν ὅσα ἠδύνατο νὰ συλλέξῃ ἐκ τῶν ἤδη τυπωθέντων καὶ ἔσπευσεν εἰς τὴν πόλιν Βόρμς, ἥτις ἦτο ἑστία τῆς Ἀναμορφώσεως, διότι ἐκεῖ ἦσαν συνηγμένοι πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ φίλοι τοῦ Λουθήρου. Εἰς τὴν πόλιν δὲ ἐκείνην ὁ Τύνδαλ ἐξετύπωσε τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μάλιστα τὸ ἐξέδωκεν εἰς σχῆμα μικρότερον τοῦ τῆς Κωλωνίας, ὥστε νὰ ἦναι μᾶλλον εὐμετάφερτον. Τὰ πρῶτα Ἀγγλικὰ Εὐαγγέλια εἰσήχθησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν λαθρεμπορικῶς ἄλλα κρυμμένα ἐντὸς δεμάτων βάμβακος καὶ ἄλλα ἐντὸς σακκίων ἀλεύρου.

Ποίας δὲ ὑποδοχῆς ἔτυχον ἐκεῖ: Ὁ μὲν λαὸς τὰ ἐδέχθη μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, ἀλλ' οἱ κληρικοί, ἰδίως οἱ ἀρχιερεῖς, μετ' ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως διέταξαν νὰ συλλεχθοῦν ὅσα ἠδύναντο περισσότερα ἀντίτυπα, καὶ νὰ κατακαοῦν εἰς τὸ κέντρον τοῦ Λονδίνου, ἔμπροσθεν τοῦ μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Παύλου. Διὰ νὰ ἐπιτύχουν πληρέστερον τοῦ σκοποῦ των, ἔστειλαν ἄνθρωπον εἰς τὴν Ἀμβέρσαν, ὅπου εὑρίσκετο ὁ Τύνδαλ καὶ ἠγόρασεν ὅσα ἀντίτυπα εἶχεν ὁ ἐκδότης, μὲ ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τὰ διανείμῃ ἐντὸς τῆς Ἀγγλίας. Μὲ τὰ χρήματα τῆς πρώτης ἐκδόσεως ὁ Τύνδαλ ἡτοίμασε δευτέραν, πολὺ τελειοτέραν τῆς πρώτης, ἂν καὶ συνῃσθάνετο ὅτι διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ τὸν καύσῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἂν τὸν συνελάμβανε.

Πράγματι δὲ ἡ πρόγνωσίς του ἐπηλήθευσε, διότι ὄργανόν τι τοῦ Παπικοῦ κλήρου, ὀνόματι Φίλιψ, ἀνεῦρε τὸ μέρος ὅπου ἦτο οἰκότροφος ὁ Τύνδαλ καὶ προσποιηθεὶς φιλίαν ἔγεινε συγκάτοικός του, τρώγων καὶ πίνων εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν καὶ κοιμώμενος ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, καὶ οὕτω κατέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην του, ὥστε ἡμέραν τινὰ εὑρέθη μακρὰν τῆς οἰκίας του, καὶ συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν πόλιν Βιλβόρδεν, 18 μίλλια ἀπέχουσαν τῆς Ἀμβέρσης. Ἐπὶ δεκαὲξ μῆνας ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν εἱρκτῇ, ὑποφέρων τὰ πάνδεινα ἐκ τῶν στερήσεων καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ψύχους, τόσον ὥστε ἔγραψεν εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ φρουρίου, καθικετεύων αὐτὸν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ γράψῃ νὰ τῷ σταλοῦν ἐκ τῶν φορεμάτων του ὀλίγα θερμότερα ἐνδύματα, διότι δὲν ἀντέχει εἰς τὸ ψῦχος, καὶ πάσχει χρόνιον κατάρρουν. Ἐπίσης δὲ ἐζήτησε καί τινα βιβλία, ὅπως διασκεδάζῃ τὰς ὥρας του.

Τὸ προσδοκώμενον τέλος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ. Τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1536

ὑπέστη τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, ἀπαγχονισθεὶς πρῶτον καὶ ἔπειτα κατακαείς, μέχρις ἀποτεφρώσεως τοῦ σώματός του. Ἀπέθανε δὲ μὲ τὰς λέξεις ταύτας ἐπὶ τῶν χειλέων του: «Κύριε, ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας!»

Τὸ ὄνομα τοῦ Τύνδαλ τηρεῖται σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, ὡς δώσαντος εἰς αὐτὸν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν γλῶσσάν του, καὶ θυσιάσαντος τὴν ζωήν του ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου.

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἡ Κεντρῴα Ἀσία, τὸ τμῆμα τὸ κείμενον μεταξὺ τῆς ὀροσειρᾶς τῶν Ἱμαλαΐων καὶ τῆς Σιβηρίας, ἀποτελεῖ ἔδαφος ἐνδιαφέρον ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, ἰδίως δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καθότι ἀπὸ τοῦ 6ου αἰῶνος μ. Χρ. ὑπῆρξε τὸ ἀπώτατον μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρῶν προπύργιον τοῦ Χριστιανισμοῦ. ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τῆς Νεστοριανῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Νεστοριανοί, ὡς γνωστόν, ἐξορισθέντες ἐκ τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα, διεσκορπίσθησαν ἀνὰ τὴν Ἄπω Ἀνατολήν, φθάσαντες καὶ μέχρι τῶν νήσων τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐξεπατρίσθησαν δὲ πλήρεις ζήλου ἱεραποστολικοῦ, παντοῦ κηρύττοντες τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ ἱδρύοντες Χριστιανικὰς κοινότητας, αἵτινες κατὰ τὸν 7ον αἰῶνα εἶχον ὡς θρησκευτικὸν κέντρον καὶ μητρόπολιν τὴν Βαβυλῶνα. Ἄνευ διακρίσεως ἐπαγγέλματος ἢ βαθμοῦ μορφώσεως, εἴτε ὡς ἔμποροι, εἴτε ὡς ἰατροὶ εἴτε ὡς ἁπλοῖ μετανάσται, οἱ ἐκπατρισθέντες οὗτοι ἐκήρυττον παντοῦ τὸν Χριστόν, ἐμπνεόμενοι ὑπὸ ζήλου ἱεροῦ, ὅστις τοῖς προσεπόρισε τὴν ὀνομασίαν «Ἐκκλησία φλεγομένη». Ἀλλ᾿ ὁ ζῆλος οὗτος δὲν ἴσχυσεν ὅπως διατηρήσῃ καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ἐπειδὴ ἐστεροῦντο οἱ ἱεραπόστολοι οὗτοι τῆς βοηθείας τοῦ γραπτοῦ Λόγου—τῆς Ἁγίας Γραφῆς—εἰς γλῶσσαν καταληπτήν. Διὰ τοῦτο μετέδιδον διὰ στόματος τὰς θείας ἀληθείας, ἡ δὲ ἱερά των παράδοσις σὺν τῷ χρόνῳ ἐνοθεύθη διὰ τῆς εἰσχωρήσεως μύθων καὶ πλανῶν καὶ διὰ τῆς ἔξωθεν ἐπιδράσεως τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος. Ἐπηρεάσθη μεγάλως ὑπὸ τοῦ Βουδδισμοῦ καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὴν ἀκατάσχετον ὁρμὴν τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Ἰσλαμισμοῦ. Ἡ ποτὲ τόσον ἀνθηρὰ Χριστιανικὴ ἀδελφότης τῶν Νεστοριανῶν διεσκορπίσθη καὶ παρ᾿ ὀλίγον τελείως ἐξηφανίσθη, βαθμηδὸν ἀπορροφηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μωαμεθασμοῦ, ἐλάχισται δὲ μονάδες αὐτῆς, καταφυγοῦσαι εἰς τὰς παραλίας τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ, ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιζήσωσι μέχρι σήμερον. Καὶ βαθὺ πνευματικὸν σκότος, ἐκάλυψε πάλιν τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς Ἀσίας, ὅπου εἶχεν ἐπιλάμψει ποτὲ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος δύο Ἄγγλοι περιηγηταί, ὁ εἷς ἀντιπρόσωπος τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας, ὁ ἕτερος φίλος καὶ ὑποστηρικτὴς τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Κίνας, ἔφθασαν διὰ μιᾶς τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν ἀρτηριῶν τῆς Ἀσίας εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Σινικοῦ Τουρκεστὰν Οὐρούμτσι (Urumtchi). Διὰ τῶν τοιούτων ὁδῶν συνδέεται τὸ ἐσωτερικὸν τῆς

Ἀσίας μέ τὸν ἔξω κόσμον. Διὰ τῶν διαρκῶς διασταυρωμένων καραβανίων καὶ πεζοπόρων, μεταδίδονται καὶ τὰ νέα τοῦ ἔξω κόσμου μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ συζητοῦνται εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν μεγάλων Ἀσιατικῶν κέντρων, ὅπου συναντῶνται ὅλαι αἱ φυλαὶ καὶ ἀκούονται ὅλαι αἱ γλῶσσαι καὶ αἱ διάλεκτοι τῆς Ἀσίας.

Ἡ διαμονὴ τῶν δύο Ἄγγλων περιηγητῶν εἰς Οὐρούμτσι ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἀποφάσεις μεγίστης σπουδαιότητος. Ὁ μὲν ἐνδιαφερόμενος ἰδιαζόντως διὰ τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ καὶ νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῶν ἰθαγενῶν, ὅπερ καὶ ἐπραγματοποίησε, παραμείνας συνεχῶς ἐπὶ τριάκοντα ἤδη ἔτη, χωρὶς οὐδ᾽ ἅπαξ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὁ δὲ ἀντιπρόσωπος τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας ἐπιστρέψας εἰς Λονδῖνον, ἐνήργησεν ὅπως ἡ Ἑταιρία ἀναλάβῃ πάραυτα τὴν μετάφρασιν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς ἓξ ἀκόμη Ἀσιατικὰς γλώσσας ἢ διαλέκτους, πρὸς διαφώτισιν τῶν φυλῶν ἐκείνων καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἱεροαποστολικοῦ ἀγῶνος.

Οὕτω μέχρι σήμερον ἐφωδιάσθησαν αἱ μὲν φυλαὶ Νὰ—χσί, τοῦ βόρειο-δυτικοῦ τμήματος τῆς Κινεζικῆς ἐπαρχίας Γιουνάν, διὰ μεταφράσεως τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου, οἱ Καχιέν, πολυπληθεὶς λαὸς κατοικῶν τὴν Βόρειον Βούρμαν, τὸ Ἄνω Ἀσσὰμ καὶ τὸ Νότιον Γιουνά, διὰ τῶν 4 Εὐαγγελίων καὶ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων, οἱ Κουλοῦ φυλὴ τῆς περιφερείας Παντζὰβ τῶν Ἰνδιῶν, διὰ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, οἱ Ἀμπὸρ—Μίρι, ὀρεινὴ φυλὴ τῶν συνόρων τῆς Θιβέτης καὶ τοῦ βορειο-ἀνατολικοῦ Ἀσσάμ, διὰ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ τέλος, οἱ Νάγκα—Λχότι, ἑτέρα φυλὴ τῆς ὀρεινῆς Ἀσσὰμ διὰ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ὡσαύτως Εὐαγγελίου.

Αἱ μεταγλωττίσεις αὗται ἐγένοντο τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἑκασταχοῦ ἐργαζομένων ἱεραποστόλων μετὰ ἰθαγενῶν ἀνωτέρας μορφώσεως.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Ἡ συνάδελφος «Ἐκκλησία» εἰς τὸ τελευταῖόν της φύλλον εἰρωνεύεται τοὺς «γνησίους Ἕλληνας, ἔχοντας μητρικὴν τὴν γλῶσσαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐν αὐτῇ καὶ δι᾽ αὐτῆς ἐκπαιδευθέντας, ἀλλὰ φρονοῦντας ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι τελείως ἀκατάληπτος εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ πρέπει νὰ μεταφρασθῇ εἰς τὸ ἰδίωμα τῆς Πειραϊκῆς ἀποβάθρας». Καὶ εἰς τὴν εἰρωνείαν αὐτὴν ὁρμᾶται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς Περνὼ ἀποφαίνεται ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες ἐννοοῦν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸ ἀρχέτυπον.

Ἐν πρώτοις, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐννοήσωμεν ποίαν μετάφρασιν ὑπαινίττεται ἡ συνάδελφος «εἰς τὸ ἰδίωμα τῆς Πειραϊκῆς ἀποβάθρας». Μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν δημώδη (μαλλιαρὰν) διάλεκτον οὐδεμία ὑπάρχει σήμερον, οὐδ᾽ ὑπῆρξέ ποτε ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ, πλὴν τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐξαφανισθείσης μεταφράσεως τοῦ Ἀλεξ. Πάλλη, ἥτις καὶ οὐδαμοῦ ἐκυκλοφόρησεν. Ἡ μόνη ὑπάρχουσα σήμερον Νεο-ελληνικὴ μετάφρασις εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Νεοφύτου Βάμβα καὶ Σ. Τυπάλδου

ἐκπονηθεῖσα πρὸ 100 περίπου ἐτῶν, ἥτις ὄχι μόνον εἶναι ἐξόχως πιστὴ καὶ εὐσυνείδητος περὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρωτοτύπου, ἀλλὰ καὶ μεταχειρίζεται εὐπρεπῆ γλῶσσαν καθαρεύουσαν, ἥτις, μακρὰν τοῦ νὰ «μαλλιαρίζῃ», δύναται τὴν σήμερον νὰ χαρακτηρισθῇ μᾶλλον ὡς ἀρχαΐζουσα. Δεύτερον, εἶναι κάπως κωμικὸν νὰ ἐπικαλῆται ἡ συνάδελφος τὴν γνώμην ἑνὸς Γάλλου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἂν χρειάζεται ἢ δὲν χρειάζεται ὁ Ἕλλην Νεο-ελληνικὴν μετάφρασιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ὁ Περνὼ εἶναι ἄξιος πάσης τιμῆς καὶ σεβασμοῦ ὡς σοφὸς ἄνθρωπος, βαθὺς γνώστης καὶ ἐραστὴς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ εἰλικρινὴς φιλέλλην. Ἀλλὰ τί δύναται νὰ γνωρίζῃ εἷς ἀλλοδαπὸς (ὁσονδήποτε φιλέλλην) περὶ τοῦ τί ἐννοεῖ καὶ τί δὲν ἐννοεῖ ὁ Ἑλληνικὸς λαός; Διατί πηγαίνει τόσον μακρυὰ ἡ συνάδελφος καὶ παραλαμβάνει ἐκ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Παρισίοις μίαν γνώμην ἑνὸς Γάλλου, καὶ δὲν λαμβάνει ὑπ᾽ ὄψιν τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐτυμηγορίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ; Διότι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πρὸ πολλοῦ ἐξέδωκε σαφῆ καὶ ἀναμφισβήτητον ἐτυμηγορίαν ὑπὲρ τῆς Νεο-ελληνικῆς μεταφράσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Δὲν ἔχει ἡ συνάδελφος παρὰ νὰ κυττάξῃ τὰς ἐτησίας πωλήσεις τῆς Βρετт. Βιβλικῆς Ἑταιρίας, ὅπως πεισθῇ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς προτιμᾷ τὴν μετάφρασιν ἀπὸ τὸ ἀρχέτυπον τῆς Κ. Διαθήκης. Ἂν λάβωμεν τὰς πωλήσεις τῆς Ἑταιρίας μόνον τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, βλέπομεν ὅτι ἐπωλήθησαν ἐν Ἑλλάδι 142,276 ἀντίτυπα τῆς μεταφράσεως τοῦ Βάμβα καὶ μόνον 24,261 ἀντίτυπα τοῦ ἀρχετύπου. Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι αὐταὶ αἱ 24,000 ἀρχετύπων ἠγοράσθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ Ὀρθοδόξων κληρικῶν διὰ τὰ Κατηχητικά των σχολεῖα, κλπ., ἤτοι, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις δὲν εὐνοεῖ τὴν μετάφρασιν, ἐνῷ αἱ 142,000 μεταφράσεων ἠγοράσθησαν μία πρὸς μίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὅστις θέλει τὴν μετάφρασιν, διότι αὐτὴν ἐννοεῖ, καὶ παρ᾽ ὅλην τὴν πρὸς αὐτὴν δυσμένειαν τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας. Ἂν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία δὲν ἐπέβαλλον τὴν χρῆσιν τοῦ ἀρχετύπου, οὔτε 2,000 ἀντίτυπα αὐτοῦ δὲν θὰ ἐπωλοῦντο ἐτησίως— ὄχι διότι δὲν εἶναι ὡραῖον τὸ ἀρχέτυπον, ἀλλὰ διότι δὲν τὸ ἐννοεῖ ὁ κοινὸς λαός, ὅπως θέλει καὶ ὅπως πρέπει νὰ τὸ ἐννοῇ.

Ο ΑΘΛΗΤΗΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΩΝ

Διήγημα τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ 12ον

(συνέχεια)

—«Λὲς νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν ἀγορά, Ἐλπινίκη; Ἐλπίζω νὰ μὴ περάσουν, διότι ἅμα τοὺς δῇ ὁ πατέρας, θὰ πάῃ κι᾽ αὐτὸς μαζύ τους!»

—«Φοβοῦμαι πῶς θὰ περάσουν ἀπ᾽ ἐκεῖ, Ναδάβ, παιδί μου. Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς νὰ τὸν φωτίσῃ τὸν πατέρα σου νὰ μὴ τοὺς ἀκολουθήσῃ!»

Ἡ οἰκία τῆς Λυδίας ἦτο εὐρύχωρον κτίριον, τοῦ ὁποίου ἡ πρόσοψις ἔβλεπε πρὸς τὴν ὁδόν, διὰ μέσου παραθύρων κιγκλιδωτῶν, ἡ δὲ εἴσοδος ἦτο ἐπὶ τῆς ὀπισθίας προσόψεως, διὰ κλίμακος ἀνερχομένης ἐκ τοῦ κήπου. Τὸ ὅλον δὲ περιεστοιχίζετο ὑπὸ ὑψηλοῦ τοίχου. Τὴν οἰκοδέσποιναν εὗρῆκαν εἰς τὴν κεντρικὴν αἴθουσαν τῆς οἰκίας, καθημένην πλησίον παραθύρου βλέποντος πρὸς τὸν κῆπον. Ἔνηθε μαλλὶ λευκόν, τόσον λεπτὸν ὥστε νὰ εἶναι σχεδὸν διαφανές, ἀλλ᾽ εἰς τὸ κουβάρι ἐφαίνετο στιλπνὸν ὡς μέταξα. Ὑπεδέχθη τὴν Ἐλπινίκην μὲ θερμὸν ἀσπασμόν.

—«Καλῶς ὥρισες, Ἐλπινίκη! Σὲ εἶχα ἀκριβῶς εἰς τὸν νοῦν μου, εἶχα ἀνάγκην νὰ σὲ ἰδῶ», καὶ διὰ νεύματος τῆς ἔδειξε θέσιν πλησίον της.

—Εἰς τὰς διαταγάς σου, ἀγαπητὴ Λυδία», ἀπήντησε γελῶσσα ἡ Ἐλπινίκη. «καὶ εἰς τί ἠμπορῶ ἐγὼ νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος;». Ἡ πορφυροπῶλις ἔρριψε βλέμμα πρὸς τὸν μικρόν, ὅστις ἔστεκε πλησίον.

—«Ναδάβ, παιδί μου», εἶπε, «σεῖς τὰ παιδιὰ ξεύρω πῶς στενοχωρεῖσθε μὲ τὰς ὁμιλίας τῶν μεγάλων. Πάρε αὐτὸ τὸ κουβάρι καὶ κατέβα εἰς τὸν κῆπον, θὰ βρῇς ἐκεῖ τὴν Ἀλάνα, τὴν ἀγαπημένη μου γατοῦλα, ἡ ὁποία σὲ περιμένει διὰ νὰ παίξετε. Θὰ δῇς πόσα παιγνίδια ξεύρει. Θὰ σοῦ φέρῃ τὸ κουβάρι, θὰ πέσῃ στὰ πόδια σου ἀνάσκελα νὰ κάμῃ τὴν πεθαμένη, καὶ θὸ σηκωθῇ ὅταν τῆς πῇς, Σήκω!» Ταῦτα λέγουσα ἡ Λυδία ἐκτύπησε τὰς παλάμας καὶ ἐνεφανίσθη ὁ μικρὸς δοῦλος, ὅστις τοῖς εἶχε ἀνοίξει τὴν θύραν. Ὁ Ναδὰβ δὲν ἤθελε δευτέραν πρόσκλησιν, ἔλαβε τὸ κουβάρι καὶ ἔτρεξεν.

—«Ἔχω νὰ σοῦ εἴπω κἄτι ποῦ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ μάθῃ ὁ μικρός» εἶπε, «πρόκειται περὶ τοῦ Ἰουνίου».

—«Ὦ! τί συμβαίνει, Λυδία;... Φοβοῦμαι ὅτι θ᾽ ἀκούσω ἐκεῖνο ποῦ μᾶς φοβίζει—τὴν Ἐλισάβετ καὶ ἐμέ! Τὸν ἀπέλυσαν;

—«Ἀκόμη ὄχι, εἶναι ὅμως ἀποφασισμένη ἡ ἀπόλυσίς του. Ἀμελεῖ ἐντελῶς τὸ καθῆκόν του, ἀφίνει τοὺς καταδίκους τῶν κατέργων νὰ ἐργάζωνται ὅπως θέλουν ἢ καὶ πολλάκις νὰ μὴν ἐργάζωνται καθ᾽ ὅλου. Εἶναι διαρκῶς εἰς τὴν ταβέρναν, καὶ προχθὲς ἀκόμη ὁ ἀξιωματικὸς ποῦ ἐποπτεύει τὰ δημόσια ἔργα εἶπε: «Αὐτὸ πρέπει νὰ παύσῃ! Δὲν ἀνέχομαι πλέον νὰ ἀκούω παράπονα δι᾽ αὐτὸν τὸν μέθυσον». Ἔπειτα ἐννοεῖς ὅτι ὑπάρχει καὶ κίνδυνος ἂν σηκωθοῦν αὐτοὶ οἱ κατάδικοι καὶ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τῶν πολιτῶν».

Ἡ Ἐλπινίκη ἔσκυψε καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰς χεῖράς της συντετριμμένη ἀπὸ τὴν εἴδησιν αὐτήν, ἥτις ἐσήμαινε τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου τῆς ἀγαπητῆς της προστάτιδος Ἐλισάβετ.

Ἡ Λυδία ἔβαλε τὴν χεῖρά της ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς νέας.

— «Θάρρος, Ἐλπινίκη, παιδί μου. Ὁ Κύριός μας δὲν θ᾽ ἀφήσῃ τὰ τέκνα Του νὰ χαθοῦν...» Ἔπειτα, προσέθεσε, «ἡ Ἐλισάβετ καὶ σὺ δὲν θὰ παύσετε τὸ ἔργον σας, θὰ ἐξοικονομηθῇ τὸ πρᾶγμα».

— «Ἀχ! Λυδία, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει πάντοτε δουλειὰ μὲ τὰ καλάθια. Ὁ μισθὸς τοῦ Ἰουνίου κρατεῖ τὸ σπίτι ἐπάνω - κάτω. Καὶ ἴσως αὐτὸς φοβηθῇ τώρα καὶ διορθωθῇ;»

— «Ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃ, τώρα εἶναι ἀργά. Τὸ ἠξεύρω ἀπὸ τὸν ἀδελφόν

μας τὸν δεσμοφύλακα, ὅστις πολλάκις τὸν ἐνουθέτησε. Βλέπεις, εἶναι τὸ κέντρον τοῦ Ἰουνίου πλησίον εἰς τὰς φυλακάς. Ἀλλ᾿ ὁ Ἰούνιος δὲν ἔδωκε σημασίαν εἰς τὰς νουθεσίας του».

— «Ὢ! πῶς θὰ τὸ εἴπω στὴν Ἐλισάβετ! Μάλιστα ἔχω ἐντολήν της σήμερα νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ δώσῃς ἀπὸ τὰ λεπτὰ ποῦ θὰ τὴν ἐπλήρωνες, δύο δηνάρια, νὰ σταλοῦν μὲ τὸν ἔρανον ποῦ γίνεται διὰ νὰ σταλῇ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην διὰ τοὺς Ἀποστόλους μας».

— «Καὶ ἐγώ», ἀπήντησεν ἡ Λυδία, «τὴν παρακαλῶ, ὡς ἀδελφή της ἐν Χριστῷ, νὰ μοῦ κάμῃ τὴν χάριν, νὰ στείλω ἐγὼ τὴν συνδρομὴν αὐτὴν ἐξ ὀνόματός της καὶ αὐτὴ νὰ πάρῃ ὁλόκληρον τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐργασίας της. Ἡ πρόθεσις καὶ ὁ πόθος τῆς καρδίας της ἀποτελοῦν τὴν προσφοράν. Ὁ Κύριός μας αὐτὰ βλέπει».

— «Μὰ δὲν θὰ θελήσῃ...» εἶπεν ἡ Ἐλπινίκη.

— «Πῶς; Δὲν εἴμεθα ἓν σῶμα ἐν Χριστῷ; Δὲν μᾶς διαττάσσει αὐτὸς νὰ βαστάζωμεν τὰ βάρη ἀλλήλων; Πῶς νὰ ἐκπληρώσω ἐγὼ αὐτὴν τὴν διαταγήν, ἐὰν ἡ Ἐλισάβετ δὲν μοῦ ἐπιτρέψῃ, οὔτε διὰ τοῦ δακτύλου μου νὰ ἐγγίσω τὸ φορτίον της...;» Καὶ ταῦτα λέγουσα ἡ Λυδία ἐσηκώθη ἀπὸ τὰ μαξιλάρια, ὅπου ἐκάθητο κατὰ γῆς καὶ εἰργάζετο, καὶ ἐξεκλείδωσε μικρὸν ἑρμάριον ἐξ ἐβένου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔλαβε βαλάντιον πλεκτὸν ἐκ μετάξης καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐμέτρησε ὁλόκληρον τὸ ἀντίτιμον τῶν καλαθίων τὰ ὁποῖα εἶχε παραγγείλει.

— «Ἀφοῦ τὸ θέλεις ἔτσι, Λυδία, πρέπει νὰ ὑποχωρήσω. Ἀλλὰ σκέπτομαι πῶς εἶμαι κ᾿ ἐγὼ ἕνα πρόσθετον βάρος... Τί ἠμποροῦσα νὰ κάμω διὰ νὰ βοηθήσω τὰ οἰκονομικά της;

— «Σὺ εἶσαι τὸ δεξί της χέρι, Ἐλπινίκη. Βγάζετε τώρα διπλασίαν ἐργασίαν παρὰ πρίν. Ἀλλ᾿ ἐκτὸς τούτου, εἶναι μία ἀληθὴς παρηγορία διὰ τὴν ἀγαπητήν μας ἀδελφήν, ἡ ὁποία φέρει τὸν σταυρόν της τὸν καθημερινὸν τόσον ἀγογγύστως, μὲ τόσην ὑπομονήν! Σὺ τώρα νὰ τῆς δίδῃς θάρρος. Βοήθησέ την νὰ λησμονῇ τὰς πικρίας τοῦ βίου. Καὶ ἔχε καὶ σὺ πεποίθησιν εἰς τὸν Χριστόν, διότι ὅταν μένωμεν πλησίον Αὐτοῦ εἴμεθα ἀσφαλεῖς».

Ἡ Ἐλπινίκη ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν μὲ νέον θάρρος καὶ ἀπόφασιν, διότι συνῃσθάνετο τώρα ὅτι ἔφερεν εὐθύνην, ὅτι εἶχεν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπέναντι τῆς προστάτιδος καὶ ἀγαπητῆς της ἀδελφῆς, ἥτις ἔμελλε τόσον βαρέως νὰ δοκιμασθῇ.

Ἡ ἀναμενομένη παῦσις τοῦ Ἰουνίου ἐπῆλθε. Μίαν ἡμέραν, ἀφοῦ ἀπεκοιμήθη εἰς κατάστασιν τελείας μέθης, ἐξύπνησε μόλις περὶ τὴν μεσημβρίαν, παρ᾿ ὅλας τὰς προσπαθείας τῆς γυναικός του νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ. Ὁ Ἰούνιος ἔφυγε δρομαίως διὰ τὴν ἀγοράν, ὅπου δὲν εὗρε τοὺς συνήθως ἀναμένοντας αὐτὸν καταδίκους ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ δεσμωτηρίου. Εἰς τὰς φωνάς του, ἡ μόνη ἀπάντησις ἦτο: «Σὲ ἀντικατέστησαν».

Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ λύπη τῆς Χριστιανικῆς ἐκείνης οἰκογενείας, ὅταν περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Ἰούνιος ἐπανῆλθεν ἐξηγριωμένος ἐκ τῆς μέθης, ὑβρίζων θεοὺς καὶ ἄρχοντας.

Ἡ Ἐλπινίκη ἐφοβήθη μήπως κακοποιήσῃ τὴν Ἐλισάβετ, καὶ ἐστάθη

μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μεθυσμένου. Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβετ τὴν παρεμέρισεν ἥσυχως λέγουσα: «Αὐτὸς εἶναι ἰδικός μου Γολγοθᾶς. Προσεύχου σὺ νὰ μὲ ἐνισχύσῃ ὁ Κύριος».

Μετ' ὀλίγον δέ, παρ' ἐλπίδα, ἔπαυσαν αἱ ἀπειλαὶ καὶ αἱ κατάραι καὶ ὁ ὕπνος ἐπῆλθε παρήγορος, φέρων ἀνακούφισιν εἰς ὅλα τὰ πνεύματα.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Ἐλπινίκη μὲ τὸν Ναδὰβ ἔσπευσαν πρὸς τὴν Ἀγοράν, καὶ ἐζήτησαν νὰ ἴδουν τὸν διατάξαντα τὴν παῦσιν τοῦ Ἰουνίου ἀξιωματικόν, διὰ νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὴν ἐπιείκειάν του ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἰουνίου.

«Λυποῦμαι», εἶπεν αὐτός, ὅταν ἤκουσε τὴν Ἐλπινίκην, τῆς ὁποίας τὸ ἀθῷον βλέμμα καὶ ἡ πειστικὴ παράκλησις τοῦ ἔκαμον ἐντύπωσιν, «λυποῦμαι, ὅτι εἶναι ἔτσι τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὁ Ἰούνιος ἀντικατεστάθη. Δὲν θὰ ἔχανε τὴν θέσιν του ἂν δὲν παρεξετρέπετο, ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν «Βάκχον». Ἄς φροντίσῃ τώρα ὁ Βάκχος δι' αὐτόν!». Καὶ ἔκαμε μίαν στροφὴν καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὁ Ναδὰβ ἤρχισε νὰ κλαίῃ: «Τί θὰ γίνωμεν Ἐλπινίκη; τώρα ποῦ θἀρχίσῃ ὁ χειμὼν καὶ ἐργασίες εἶναι λίγες; Τί θὰ κάμωμεν»;

Ἡ Ἐλπινίκη προσεπάθησε νὰ τὸν παρηγορήσῃ, ὅταν εἶδε νὰ ἐπιστρέφῃ πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀξιωματικός. Ἦτο νέος καὶ ἐφαίνετο ὅτι μετεμελήθη διὰ τὴν κάπως απότομον ἄρνησίν του.

—«Θὰ ἤθελες νὰ κερδίσῃς ἕνα χρυσοῦν νόμισμα, ὡραία κόρη;» εἶπε.

—«Βεβαίως, κύριε· ἀλλὰ πῶς;»

«Ἰδού. Ἔχομεν ἀνάγκην ἀκόμη δύο—τριῶν ὡραίων ἀκολούθων τοῦ Βάκχου διὰ τὴν μεγάλην πομπὴν τῶν Ληναίων. Κάθε μία λαμβάνει τὴν στολήν της, τὸν στέφανόν της, μίαν λίτραν οἴνου καὶ ἕνα χρυσοῦν νόμισμα. Ὡραιοτέραν ἀπὸ σὲ δὲν θὰ εὕρωμεν».

Ἐνῷ ὡμίλει ὁ Ρωμαῖος ἡ Ἐλπινίκη ἔστεκεν ἀκίνητος καὶ ὁ νέος διέκρινεν ὑπὸ τὴν λεπτήν της καλύπτραν τὸ ἐρύθημα, τὸ ὁποῖον ἐχρωμάτιζε βαθμηδὸν τὸ πρόσωπόν της. Ἐκεῖνος δὲ κατενόησε τὴν στενοχωρίαν της καὶ ἤρχισε μὲ τόνον ἠρεμότερον καὶ πειστικὸν νὰ τὴν παρακινῇ λέγων:

—«Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὴν διάχυσιν τοῦ τέλους. Μόνον νὰ ἐμφανισθῇς εἰς τὴν παρέλασιν καὶ εἰς τὰς σπονδὰς καὶ τότε φεύγεις».

Ἡ ἀηδία καὶ ἡ ἀγανάκτησις, τὴν ὁποίαν εἶχον διεγείρει εἰς τὴν ψυχήν της ἡ πρότασις τοῦ νεαροῦ Ρωμαίου, ἐξετοπίσθη πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τῆς σκέψεως: «Μήπως θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσω νὰ δεχθῶ χάριν τῆς Ἐλισάβετ;... Ἕνα χρυσοῦν νόμισμα θὰ μᾶς συντηρήσῃ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας». Ἀλλ' ἡ σκέψις αὕτη ἦτο μόνον στιγμιαία.

Ἐσήκωσε τὴν κεφαλήν της μὲ ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸ βλέμμα της ἐκαρφώθη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νέου.

—«Ἐγώ, Χριστιανὴ κόρη, νὰ γίνω ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην στιγμήν...; Μὲ παραξηγεῖτε μεγάλως, ἂν νομίζετε ὅτι θὰ ἔκαμνα τοῦτο, ἀκόμη καὶ διὰ νὰ μὴ ἀποθάνω τῆς πείνης! Ἐπιπλέον ἀπορῶ πῶς ἕνας ἀξιωματικὸς ,τοῦ βαθμοῦ σας καὶ τῆς κρίσεώς σας ἀποφασίζει τὴν μίαν στιγμὴν νὰ ἀπολύσῃ ἕνα πτωχὸν οἰκογενειάρχην διότι εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον πιστὸς θιασώτης τοῦ Βάκχου, καὶ τὴν ἄλλην

στιγμὴν ζητεῖτε νὰ προσελκύσητε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βάκχου μίαν ἁγνὴν κόρην! Πάντως αὐτά, ποῦ μοῦ προτείνετε, δὲν τὰ ἐπιτρέπει ἡ θρησκεία Ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐγὼ λατρεύω! Χαίρετε!»

Καὶ μὲ ἐλαφρὰν ὑπόκλισιν, ἡ Ἐλπινίκη ἐστράφη καὶ ἀπεμακρύνθη μὲ βῆμα ὑπερήφανον καὶ ἀξιοπρεπές. Ὁ νεαρὸς Ρωμαῖος ἐστάθη ἔκπληκτος καὶ τὴν παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος μὲ θαυμασμόν. Ἔπειτα συνελθὼν ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του, ἀπῆλθε βραδέως λέγων καθ' ἑαυτόν:

—«Αὐτὴ ἡ μικρὰ πῶς τὰ εἶπε! Οὔτε διδάσκαλος τῆς νομικῆς θὰ μποροῦσε νὰ τὰ διατυπώση καλλίτερα!» Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του σκεπτικός, καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἐνεθυμεῖτο αὐτὴν τὴν πρώτην του συνάντησιν μὲ ὀπαδὸν τοῦ Ναζωραίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 13ον

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξωμεν ὀπίσω τρεῖς μῆνας, εἰς τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἡρακλῆς μὲ τοὺς Ἰουδαίους συντρόφους του ἐξῆλθον ἐκ τοῦ σπηλαίου μὲ τὰ χαράγματα τῆς αὐγῆς, προσέχοντες ὅπως μὴ ἐξυπνήση ἡ νέα, τὴν ὁποίαν ἐφιλοξένουν, καὶ ἔλαβον τὴν ὁδὸν τῆς Ἀμφιπόλεως, μὲ σκοπὸν νὰ παραμείνουν ἐκεῖ ὀλίγας ἡμέρας καὶ ἐκεῖθεν νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἀπέχουσαν περίπου 100 μίλλια πρὸς νότον.

Ἡ Θεσσαλονίκη ἦτο ἐλευθέρα πόλις, διοικουμένη ὑπὸ ἰδίων της πολιταρχῶν, ἄνευ ἐπεμβάσεως τῆς Ρώμης. Ἦτο σπουδαῖος ἐμπορικὸς λιμήν, συναλλασσόμενος μὲ ὅλους τοὺς λιμένας τῆς Μεσογείου. Ἦτο δὲ καὶ κέντρον Ἰουδαϊκόν, ὡς ἐκ τῆς πολυαρίθμου Ἰουδαϊκῆς ἀποικίας, ἥτις ἀπετέλει σημαντικὸν μέρος τοῦ πληθυσμοῦ της. Εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Θεσσαλονίκης ἀπήντα τις ἀνθρώπους ἀπὸ ὅλας τας χώρας, καὶ τοῦτο εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ὁ διορατικὸς καὶ συνετὸς Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν μετέβη ἐκεῖ, ὅπως πήξῃ ἐκκλησίαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας θὰ μετεδίδετο ἡ ἀγαθὴ ἀγγελία τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

Οἱ τέσσαρες Χριστιανοὶ ἔφθασαν εἰς Ἀμφίπολιν μετὰ ὁδοιπορίαν ἄνετον, τὴν ὁποίαν διέκοπτον ὁσάκις εὑρίσκοντο πλησίον τινος τῶν ἀγροτικῶν συνοικισμῶν τῆς ἐνδοχώρας, ἐν μέσῳ εὐφόρων ἀγρῶν καὶ εὐκάρπων δένδρων. Ἐπλησίαζον τοὺς χωρικούς, δεικνύοντες τὰ ἐμπορεύματά των, ἀλλ' οὐδέποτε ἔμποροι ὡμίλησαν ὡς οἱ ἔμποροι οὗτοι! Οἱ καλοί των λόγοι, ἡ σεμνή των συμπεριφορά, τόσον ἀγαθὴν ἐντύπωσιν ἐπροξένουν, ὥστε καὶ φιλοξενία τοῖς προσεφέρετο καὶ εὐκαιρία τοῖς ἐδίδετο νὰ ἀναπτύξουν εἰς τοὺς ἁπλοϊκοὺς ἐκείνους χωρικούς, τὴν καλὴν ἀγγελίαν τῆς διὰ τοῦ Χριστοῦ προσφερομένης σωτηρίας. Εἴς τινα σημεῖα τοῦ δρομολογίου των πολλοὶ γείτονες συνηθροίζοντο εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου ἐφιλοξενοῦντο οἱ Χριστιανοὶ καὶ τότε διὰ μεγαλειτέραν εὐρυχωρίαν, μετέβαινον ὅλοι ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων καὶ ἠκροῶντο τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου ἐν μέσῳ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος τῶν «ἀχειροποιήτων ναῶν» τοῦ Θεοῦ. Τοιουτοτρόπως ἐσπείρετο ὁ καλὸς λόγος εἰς καρδίας ἀπροκαταλήπτους· καὶ ἐτίθεντο τὰ θεμέλια τῶν Χριστιανικῶν κοινοτήτων τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων. Εἰς τοῦτο δὲ συνετέλει καὶ ἡ ζωντανὴ παράστασις τοῦ Χριστιανικοῦ χαρακτῆρος, τὴν ὁποίαν ἐπαρου-

σίαζον οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι κήρυκες τῆς νέας πίστως—θρησκείας ζώσης, ἐμπράκτου ἐπιβεβαιουμένης ὑπὸ τῆς ζωῆς καὶ τῆς συμπεριφορὰς αὐτῶν. Οὕτω, λοιπόν, εὐτυχεῖς καὶ γαλήνιοι ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ προορισμοῦ των, καὶ ὅλας των τὰς βιωτικὸς μερίμνας ἐπιρρίπτοντες εἰς τὸν Κύριον, οἱ ἄνδρες τῆς ζωηρᾶς ἐκείνης ὁμάδος περιήρχοντο τὴν χώραν, φέροντες τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμούς, τοὺς μακρὰν τοῦ ἔξω κόσμου ζῶντας.

Παρ' ὅλην τὴν βραδύτητα τῆς πορείας των, μὲ τὰς συχνάς των στάσεις, οἱ τέσσαρες ὁδοιπόροι ἔφθασαν ἐν τούτοις εἰς τὴν Ἀμφίπολιν πρὸ τῆς μάντιδος, ἥτις, ἐξησθενημένη ἐκ τῶν στερήσεων καὶ τῆς ἀσθενείας, ἐβάδιζεν ἐπιπόνως, μετὰ πολύωρον δὲ ὁδοιπορίαν ἔπεσε σχεδὸν λιπόθυμος εἰς τὴν σκιὰν ἑνὸς δένδρου, πλησίον τινὸς ὑποστατικοῦ. Ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς της διὰ νὰ συνέλθῃ καὶ δὲν ἀντελήφθη βήματα πλησιάζοντα, ἕωσοῦ ἤκουσε γυναικεῖαν φωνήν, καὶ εἶδε μίαν κόρην χωρικὴν μὲ στάμναν ἐπὶ τοῦ ὤμου της, ἥτις ἔστεκε καὶ τὴν ἐκύτταζε μὲ ἔκπληξιν.

— «Ἄ, εἶσαι ζωντανή!» εἶπεν ἡ κόρη— «Σ' ἐνόμισα πεθαμένη! Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω;»

— «Πεινῶ,»—ἀπήντησεν ἡ μάντις. «Ἔχω ἀπὸ τὴν αὐγὴν νὰ βάλω τίποτε εἰς τὸ στόμα μου.»

Ἡ χωρικὴ ἀπέθεσε τὴν στάμναν της κατὰ γῆς.

— «Περίμενε, θὰ σοῦ φέρω νὰ φάγῃς», εἶπε καὶ ἔφυγε. Ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον κρατοῦσα ποτήριον γάλακτος καὶ πινάκιον στερεᾶς τροφῆς. Ἡ μάντις ἀνεκάθησε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιεν ἀπλήστως, ἐνῷ ἡ χωρικὴ ἔστεκε πλησίον της καὶ τὴν περιειργάζετο μὲ περιέργειαν, ἀποροῦσα διὰ τὴν παράδοξον περιβολήν της — τὰ νεκρικά της ἐνδύματα καὶ τὸ σάβανον ἀντὶ καλύματος τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων. Ὅταν δὲ εἶδε ὅτι ἡ ξένη εἶχε συνέλθει ὀλίγον, ἤρχισε νὰ τὴν ἐρωτᾷ:

— «Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;»

— «Ἀπὸ τοὺς Φιλίππους.»

— «Ἔ, τότε θὰ ξεύρῃς νὰ μοῦ πῇς κανένα νέο διὰ ὅλα ἐκεῖνα ποῦ συνέβησαν στὰς φυλακάς, τὴν νύκτα τοῦ σεισμοῦ — ὅταν ἀνοίχθησαν ἡ θύραις καὶ ἔπεσαν ἡ ἁλυσίδες ἀπὸ πάνω ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους. Καὶ ὅμως δὲν ἔφυγε κανείς! Ἔμαθες τί ἔγειναν ἐκεῖνοι οἱ δύο Χριστιανοὶ ποῦ εὑρέθησαν ἐκεῖ μέσα;»

Ἡ μάντις ἔκπληκτος, τὴν ἐκύτταζε.

—«Δεν ἤκουσα τίποτε ἀπ' αὐτὰ ποῦ μοῦ λέγεις»—εἶπε. «Ἤμην ἀσθενὴς»— ἑτοιμοθάνατη .... ὡς βλέπεις,» ἀπήντησε δεικνύουσα τὰ ἐνδύματά της.

— «Καὶ πῶς λοιπὸν ξεκίνησες σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι νὰ κάμῃς τόσο δρόμο; Ποῦ θέλεις νὰ πᾷς;»

— «Στὴν Νεάπολιν.»

— «Στὴν Νεάπολιν! Ἡ Νεάπολις εἶναι ἀπ' ἐκεῖ—Ἐδῶ εἶναι ὁ δρόμος γιὰ τὴν Ἀμφίπολιν. Καὶ μάλιστα ἐπέρασαν ἀπ' ἐδῶ τὸ πρωΐ, ἐρχόμενοι ἀπὸ τοὺς Φιλίππους, κἄτι ἔμποροι Ἑβραῖοι, μαζὺ μὲ ἕναν Ἕλληνα—ὡραῖον νέον—αὐτοὶ μᾶς εἶπαν τὰ νέα· μᾶς εἶπαν τὰ τοῦ σεισμοῦ, καὶ πῶς οἱ δύο Χριστιανοὶ οἱ φυλακισμένοι ἦσαν Ἀπόστολοι, καὶ ὅτι ἔκαμαν καὶ ἕνα σπουδαῖο θαῦμα πρὶν νὰ τοὺς φυλακίσουν—ἐξώρκισαν τὸ πονηρὸν πνεῦμα ποῦ ἐβασάνιζε μίαν κόρην, ποῦ

ἐγύριζε μέσα στοὺς δρόμους καὶ ἔλεγε μαντείας. Ἀλλὰ τὶ ἀπέγεινεν ἡ κόρη αὐτὴ κανεὶς δὲν ξεύρει!»

Ἡ μάντις μὲ ἡμικλείστους τοὺς ὀφθαλμούς, ἤκουε τὴν ἀφήγησιν τῆς ἰδίας της ἱστορίας ἐν σιωπῇ. Μία μεγάλη χαρὰ τὴν κατέλαβε, μία ἐλπὶς καὶ ἡ σταθερὰ ἀπόφασις νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της καὶ μὲ κάθε δυνατὴν προσπάθειαν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἀμφίπολιν, ἴσως εὕρῃ ἐκεῖ τοὺς εὐεργέτας της καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν των εὕρῃ ἐργασίαν. Ηὐχαρίστησε τὴν χωρικήν, ἐσηκώθη καὶ ἀνέλαβε πάλιν τὸν δρόμον της μὲ νέαν δύναμιν καὶ θάρρος. Ἀλλὰ μ᾽ ὅλα ταῦτα, ἠναγκάσθη καὶ πάλιν νὰ ἀναπαυθῇ καθ᾽ ὁδὸν καὶ μάλιστα νὰ ζητήσῃ ἄσυλον τὴν νύκτα πλησίον χωρικῆς οἰκογενείας, οὕτως ὥστε μόλις μετὰ δύο ἡμέρας κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἀμφίπολιν. Ἐκεῖ κατηυθύνθη εὐθὺς πρὸς τὴν ἀγοράν, ὅπου ἦτο πιθανώτερον νὰ συναντήσῃ τοὺς εὐεργέτας της. Ἐκάθησε δὲ εἰς τὴν σκιὰν μιᾶς παράγκας καὶ παρετήρει ὅλους ὅσοι διήρχοντο. Ἐφαίνετο ὡς μία ἐπαῖτις καθημένη κατὰ γῆς, καὶ μερικοὶ φιλάνθρωποι διαβάται τῆς ἔρριψαν ὀλίγους ὀβολούς, τοὺς ὁποίους ἔδεσε εἰς γωνίαν τοῦ κεφαλοδέσμου της διὰ ὥραν ἀνάγκης.

Εἶχον παρέλθει ὧραι καὶ ἤρχιζε νὰ ἀπελπίζηται, ὅτε διέκρινε μακρόθεν ἐρχόμενον μὲ βῆμα ἐσπευσμένον ἕνα νέον, τὸν ὁποῖον ἀνεγνώρησε ὡς τὸν σωτῆρα της—τὸν Ἡρακλῆ. Ἐφαίνετο βιαστικὸς καὶ θὰ πορήρχετο ἐμπρός της χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθῇ, ἀλλ᾽ αὐτὴ ἦτο ἤδη ἐπὶ ποδὸς καὶ ἐπροχώρησε πρὸς αὐτόν.

—«Κύριε, συγχωρήσατε τὴν τόλμην μου... Δὲν εἶσθε σεῖς ποῦ ἐσώσατε μίαν κόρην ἀπὸ τὸν τόπον τῶν νεκρῶν, ἔξω ἀπὸ τοὺς Φιλίππους;»

Ὁ Ἡρακλῆς ἔμεινεν ἄναυδος· προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ ποία ἦτο ἡ ὁμιλοῦσα, διότι τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς της ἀπέκρυπτε τὸ πρόσωπόν της—μόνον οἱ ὀφθαλμοί της ἐφαίνοντο. Ἀλλ᾽ ἡ φωνή, ἡ ἀσθενικὴ καὶ γλυκεῖα, τὸν ἐπληροφόρησε. «Ναὶ», εἶπε—«Σὺ θὰ ἦσαι ἡ κόρη ἐκείνη... Ἀλλὰ πῶς εὑρέθης ἐδῶ;»

—"Ω! Ἔφυγα ἀπὸ σκληροὺς κυρίους καὶ ἦλθα ἐδῶ διὰ νὰ εὕρω ἐργασίαν. Σᾶς εἶδα καὶ ἐθάρρησα νὰ σᾶς ὁμιλήσω,—νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ σώσετε καὶ πάλιν, ὅπως μὲ ἐσώσατε τότε!»

Ὁ Ἡρακλῆς ἐσκέπτετο ἐν ἀμηχανίᾳ τί νὰ κάμῃ. Ἐβιάζετο νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκαίας προμηθείας διὰ τὸ ταξείδιον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ πάλιν, νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἀτυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα;... Ἐνεθυμήθη τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ «Ἐφόσον ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἕνα τῶν ἐλαχίστων τούτων, εἰς Ἐμὲ τὸ ἐπράξατε!»

—«Μεῖνε ἐδῶ εἶπε — θὰ προσπαθήσω νὰ σὲ βοηθήσω», καὶ ἐχάθη εἰς τὸ πλῆθος. Εὗρῆκε τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς διηγήθη τὴν συνάντησίν του. Ὁ Θαλῆς, ὅστις εἶχε τὴν διεύθυνσιν τῆς μικρᾶς των συντροφίας, ἔλαβε τὸν λόγον κατόπιν σιγῆς.

— «Νομίζω ὅτι θὰ δυνηθῶ νὰ τὴν βοηθήσω. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Πολιτάρχου τῆς Θεσσαλονίκης Γαΐου ἀναχωρεῖ προσεχῶς. Ἔμαθα ὅτι ζητοῦν θαλαμηπόλον εἰς ἀντικατάστασιν μιᾶς ἄλλης, ἡ ὁποία ἠσθένησε καὶ θὰ μείνῃ ἐδῶ. Πήγαινε, Ἡρακλῆ, νὰ εὕρῃς τὸν οἰκονόμον τοῦ Γαΐου, τὸν Κλεώπαν, ἐκ μέρους μου καὶ εἰπέ τον ὅτι εὗρῆκα ἀντικαταστάτιδα κατάλληλον, τὴν ὁποίαν θὰ τοῦ φέρω εὐθύς. Ἡ κόρη, λέγεις ὅτι περιμένει εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀγορᾶς; Θὰ ὑπάγω νὰ τὴν φέρω.»

Ὁ Ἡρακλῆς κατηυθύνθη πρὸς τὸν ξενῶνα, ὅπου κατέλυον τὰ ἐπίσημα πρόσωπα τῆς Ρωμαϊκῆς διοικήσεως, μέγαρον εὐρύχωρον, μὲ προαύλιον μέγα, ὅπου ἐν μέσῳ πλήθους δούλων οἵτινες ἐφόρτωνον ἀποσκευὰς εἰς τὰ ἀναμένοντα ἐκεῖ ζῶα, εὑρῆκε τὸν Κλεώπαν καὶ τὸν εἰδοποίησεν ὅτι ἔρχεται ὁ Θαλῆς μὲ τὴν ὑποψήφιον θαλαμηπόλον.

— «Εἶναι κόρη φιλόπονος καὶ πρόθυμος, εὐγενοῦς καὶ σεμνῆς συμπεριφορᾶς· φαίνεται μόνον ὀλίγον καταβεβλημένη, διότι ἦτο ἀσθενής, ἀλλ' ἔχει ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ ἐργασθῇ.»

— «Τὰ καθήκοντά της θὰ εἶναι ἐλαφρά», εἶπεν ὁ οἰκονόμος· «Ἰδοὺ καὶ ὁ φίλος μου Θαλῆς»—προσέθεσε, ἀποτείνων χαιρετισμὸν πρὸς τὸν Θαλῆ, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἤρχετο ἡ μάντις, συνεσταλμένη καὶ δειλή, τυλιγμένη μὲ τὴν χλαμύδα της. Ὁ οἰκονόμος δι' ὀλίγων ἐρωτήσεων ἐπληροφορήθη ὅτι ἦτο ὀρφανὴ καὶ ἐγκαταλελειμμένη καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ εὕρῃ ἐργασίαν εἰς οἰκογένειαν, ὅπου θὰ ἦτο προφυλαγμένη. Τοῦ ἔκαμε δὲ ἐντύπωσιν καλὴν ἡ σεμνὴ στάσις καὶ ἡ εὐγενὴς λαλιά της.

«—Ἀκολούθει μοι»—εἶπε καὶ προηγήθη αὐτῆς πρὸς τὸ ἰδιαίτερον διαμέρισμα τῆς κυρίας του. Ἀφοῦ δὲ ἐπαρουσίασε τὴν νέαν ἀπεσύρθη.

Ἡ σύζυγος τοῦ πολιτάρχου Γαΐου, Οἰνόη, Ἑλληνὶς τὸ γένος, ἐξ οἰκογενείας ὑψηλῆς, ἦτο νεαρὰ γυνή, ὡραία καὶ ἐπιβλητικοῦ παρουσιαστικοῦ. Ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλίντρου καὶ ἔπαιζε μὲ τὸν μικρόν της τριετῆ υἱόν. Ἀνεκάθησε καὶ ἔνευσεν εἰς τὴν νέαν νὰ πλησιάσῃ.

— «Ἔλα κοντά μου»—εἶπε—«νὰ ἰδῶ τὸ πρόσωπόν σου». Ἐκείνη ἀφήρεσε τὴν καλύπτραν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν της, καὶ ἐστάθη μὲ τὰς χεῖρας σταυρωμένας ἐνώπιον τῆς κυρίας της.

— «Δὲν φαίνεσαι πολὺ δυνατή», εἶπεν ἡ κυρία, ἀφοῦ ἐπί τινα λεπτὰ τὴν περιειργάσθη ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— «Εἶναι ἡ κόπωσις, κυρία. Ἔρχομαι πεζῇ ἀπὸ μακρυά. Θὰ μὲ εὕρετε ὅμως φιλόπονον καὶ πρόθυμον».

— «Αὐτὸ ἐλπίζω. Τὸ πρόσωπόν σου μοῦ ἀρέσει. Φαίνεσαι τιμία. Ἀλλὰ τώρα ὅπου σ' εὑρήκαμεν, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μένωμεν ἐδῶ περισσότερον... Χλόη, παράλαβε τὴν νέαν αὐτήν... Ἀλήθεια, πῶς σὲ λέγουν;»

— «Αἰγίσθη, κυρία».

— «Πάρε λοιπὸν τὴν Αἰγίσθην καὶ δός της ὅ,τι πρέπει διὰ νὰ ἀλλάξῃ, φρόντισε νὰ εἶναι κατάλληλος ἡ ἐνδυμασία της. Μὴ βραδύνῃς, διότι θὰ ἀναχωρήσωμεν εὐθύς».

Τότε προέβη εἰς τὸ μέσον μία μελανὴ γυνή, ἥτις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔστεκεν ὄπισθεν τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἀνέμιζε τὴν κυρίαν της μὲ ἕνα μεγάλο ριπίδιον ἀπὸ πτερά. Ὑπεκλίθη πρὸ τῆς κυρίας της καὶ ἔδωκε τὸ ριπίδιον εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς μικροῦ περίπου ὀκταετοῦς δούλου, ξανθομάλλου καὶ γαλανομμάτου, ὅστις ἐκάθητο ἕως τότε κατὰ γῆς παρὰ τὸ ἀνάκλιντρον. Ἦτο Βρεττανὸς αἰχμάλωτος, δῶρον πολύτιμον, προσφερθὲν εἰς τὴν κυρίαν Οἰνόην ὑπὸ φίλης της, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος εἶχεν ἐπιστρέψει τελευταίως ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν, κατὰ τὴν

ὁποίαν οἱ Βρετταγοὶ εἶχον νικηθῇ κατὰ κράτος, ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν Καράκτακος εὑρίσκετο ἤδη αἰχμάλωτος εἰς Ρώμην.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν ἐπανῆλθον αἱ δύο γυναῖκες, καὶ τόσον εἶχε μεταβληθῇ ἡ ἐμφάνισις τῆς Αἰγίσθης μὲ τὴν νέαν της καὶ ὡραίαν ἐνδυμασίαν, ὥστε ἐπροκάλεσε τὸν θαυμασμὸν τῆς κυρίας της.

— «Αἴ, τώρα, Αἰγύσθη», ἀνεφώνησε γελῶσα, «Τώρα φαίνεσαι ἀληθινὰ ὁποία εἶσαι! Χαίρω, διότι μοῦ ἀρέσει νὰ βλέπω γύρω μου πρόσωπα εὐχάριστα».

(ἀκολουθεῖ)

ΠΟΙΚΙΛΑ

— **Ἡ κυκλοφορία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.** Ὁ Γάλλος ἄπιστος Βολταῖρος, ὅστις ἀπέθανε τῷ 1778, εἶχε προφητεύσει ὅτι μετὰ 50 ἔτη ἡ Ἁγία Γραφὴ θὰ εἶχε λησμονηθῇ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐσώζετο μόνον ὡς περίεργον κειμήλιον εἰς τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας. Ἐν τούτοις, τὴν σήμερον 155 ἔτη μετὰ τὴν μωρὰν αὐτὴν προφητείαν τοῦ Βολταίρου ἡ Βίβλος ὄχι μόνον δὲν ἐλησμονήθη ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχῃ τὰ ***σκῆπτρα τῆς κυκλοφορίας*** τῶν βιβλίων εἰς τὸν κόσμον. Τὰ κυκλοφορήσαντα ἐν Ἀγγλίᾳ παντὸς εἴδους βιβλία ἀνῆλθον πέρυσιν εἰς 3.873.675. Ἐν Ρωσσίᾳ ἀπὸ τοῦ 1920 ἕως τοῦ 1928 ἐξεδόθησαν 2.232.000 ἀντίτυπα τῶν ἔργων τοῦ Μαξίμου Γκόρκυ, 1.826.000 τοῦ Τόλστοϊ, 1.661.805 τοῦ Πούσκιν, 1.638.000 τοῦ Τουργκένιεφ 1.103.000 τοῦ Τσέχωφ. Αὐτὰ εἰς διάρκειαν 8 ἐτῶν ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Κομμουνιστικοῦ Ἐκδοτικοῦ οἴκου τῆς Ρωσσίας.

Ἀλλὰ κατὰ τὰ αὐτὰ 8 ἔτη μόνη ἡ Βρεττανικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρία ἐπώλησε 80.000.000 ἀντίτυπα τῆς Βίβλου ὁλοκλήρου ἢ διαφόρων βιβλίων αὐτῆς, τῷ δὲ 1929 ἐπώλησε 12.175.000, τῷ 1930 ἐπώλησεν 11.888.000, τῷ 1931 ἐπώλησε 10.552.000, καὶ πέρυσι 10.617.470 ἀντίτυπα. Ἀπὸ τοῦ 1804 μέχρι σήμερον ἡ Ἑταιρία ἐκυκλοφόρησε ἄνω τῶν 442.000.000 ἀντιτύπων, ἡ δὲ Ἀμερικανικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρία ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι σήμερον ἐκυκλοφόρησε 246.000.000 ἀντιτύπων. Ἐὰν εἰς ταῦτα προσθέσωμεν καὶ τὰ ὅσα ἐκυκλοφόρησαν αἱ μικρότεραι Βιβλικαὶ Ἑταιρίαι, τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα 130 ἔτη κυκλοφορησάντων τευχῶν τῆς Βίβλου θὰ εὑρεθῇ ὑπερβαῖνον τὰ 800 ἑκατομμύρια. Ποῖον ἄλλο βιβλίον δύναται νὰ ἐπιδείξῃ τὸ πολλοστημόριον τῆς τοιαύτης τεραστίας κυκλοφορίας; Διατί; Διότι τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ Βίβλος, εἶναι βιβλίον τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ τὰ ἄλλα βιβλία εἶναι ἔργα ἀνθρώπων.

— **Ἀνεξάντλητοι εἶναι αἱ ἀπόψεις τῆς ὑπεροχῆς τῆς Ἁγίας Γρρφῆς!** Ἆράγε ἀντιλαμβάνονται ὅσοι ἀναγινώσκουν αὐτὴν ὅτι μεταξὺ τῶν ἐξωφύλλων της περικλείεται ***ὁλόκληρος βιβλιοθήκη;*** Βιβλιοθήκη ὠφελίμων γνώσεων — πνευματικῶν, ἠθικῶν, πρακτικῶν. Ὅτι ὡς φιλολογία εἶναι ἀπαράμιλλος εἰς ὕψος ἰδεῶν καὶ παραστάσεων; ὡς λαογραφία δὲ πολύτιμος, ὡς ἀπεικονίζουσα τὴν νοοτροπίαν, τοὺς θρύλους καὶ τὰς παραδόσεις τῶν προϊστορικῶν λαῶν; Ὡς φιλοσοφία, ὡς παρέχουσα τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς εἰσχωρήσεως τοῦ κακοῦ εἰς τὸν κόσμον καὶ τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως τοῦ κακοῦ ὡς καὶ τῆς θεραπείας τούτου, ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ Θεοῦ; Ὁ ἀπροκατάληπτος ἱστοριοδίφης εὑρίσκει εἰς τὰ χρονικὰ τῶν βασιλέων τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἐπεξήγησιν καὶ ἑρμηνείαν πολλῶν ἄλλως σκοτεινῶν χωρίων τοῦ βιβλίου τῶν συγχρόνων Προφητῶν. Ὁποῖον δρᾶμα ὑπέροχον τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ! Μὲ τὸν Ψαλμῳδὸν ἀνέρχεταί τις εἰς τὰ ὑπερκόσμια, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ἐπαφήν του μὲ τὸν περιπετειώδη βίον τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, τὰ ἀθάνατα ρήματα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπεξηγοῦν καὶ ἀναπτύσσουν αἱ Ἐπιστολαί, κωδικοποιοῦσαι οὕτως εἰπεῖν τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ θρησκειαν. Τέλος τὸ ὅραμα τῆς Ἀποκαλύψεως δίδει βλέψεις ἐπὶ μελλούσης καταστάσεως εὐδαιμονίας καὶ δόξης, ἣν δὲν εἶδεν ἀνθρώπινος ὀφθαλμός, ἢ νοῦς ἐφαντάσθη.

— **Ἡ ὑπερπαραγωγὴ τοῦ τύπου**—βιβλίων, περιοδικῶν, ἐφημερίδων, κτλ. μᾶς ἔρριψε εἰς ὠκεανὸν ἀναγνωσμάτων, τὰ ὁποῖα διεξερχόμεθα ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νὰ ἤμεθα ἐνήμεροι, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ φυγαδεύσωμεν τὰς φροντίδας καὶ ἀνησυχίας, αἱ ὁποῖαι ἀπομακρυνόμεναι κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας ἐπανέρχονται κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀναπαύσεως. Ὁποῖον θάρρος καὶ ἐνίσχυσιν θὰ ἠντλοῦμεν ἐκ τῆς Γραφῆς, τὴν ὁποίαν οἱ πλεῖστοι ἐξ ἡμῶν ἀνοίγωμεν κατὰ συνήθειαν εὐλαβῆ, χωρὶς νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ὑπάρχει ὄχι μόνον ἡ θεραπεία τῶν πνευματικῶν μας ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνακούφισις τῆς ἐντάσεως τῆς ἐκνευριστικῆς βιοπάλης, ἡ τέρψις καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ διανοητικόν, ἡ ἐπισφράγισις τῆς ἱστορίας ὑπὸ τὸ φῶς τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων τῆς ἀρχαιολογίας.

Ἔχοντες τοιοῦτον θησαυρὸν ἀνὰ χεῖρας, ἂς μὴ σπαταλῶμεν πολύτιμον καιρὸν καὶ προσοχὴν εἰς τὰ ἐφημέρου φήμης καὶ στιγμιαίου ἐνδιαφέροντος ἀναγνώσματα, τῆς νεωτέρας ἰδίως ἐποχῆς, τῆς ὁποίας τὸ πνεῦμα τείνει πρὸς διάλυσιν παντὸς ἱεροῦ καὶ ὁσίου, σεμνοῦ καὶ ἀξίου μιμήσεως.

— ***Ἡ κατάστασις τῆς ἀνεργίας ἐν τῷ κόσμῳ.*** Διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παγκοσμίας κρίσεως, αἱ τριμηνιαῖαι στατιστικαὶ τῆς ἀνεργίας, τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσε κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον τῆς Ἐργασίας, ἐσημείωσαν μίαν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως. Οἱ σήμερον γνωστοποιούμενοι ἀριθμοὶ τῆς περιόδου Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου δεικνύουν ὅτι ἡ πρὸ τριῶν μηνῶν παρατηρηθεῖσα πρόοδος ἐξεδηλώθη ἐντονώτερον καὶ ὅτι ἡ ἀνεργία ἐξηκολούθησεν ἐλαττουμένη εἰς πλεῖστας χώρας. Εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Αὐστρίαν, εἰς τὸ Βέλγιον, εἰς τὸν Καναδᾶν, εἰς τὴν Χιλῆν, εἰς τὴν Δανίαν, εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, εἰς τὴν Ἰρλανδίαν, εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν Πορτογαλίαν, εἰς τὴν Ρουμανίαν παρετηρήθη, ἀπὸ ἑνὸς ἔτους σπουδαία ἐλάττωσις τῶν ἀνέργων. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ὅπου οἱ τιμάριθμοι τῆς ἐργασίας σημειώνουν αἰσθητὴν βελτίωσιν. Ἂς σημειωθῇ, ἀντιθέτως, ὅτι εἰς ὡρισμένας ἄλλας χώρας ὅπως ἡ Βουλγαρία, ἡ Τσεχοσλοβακία καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία ἡ ἀνεργία μᾶλλον ἐπεξετάθη

— ***Ἐν Ἑλλάδι οἱ μοναχοὶ*** ἀνέρχονται εἰς 1829, ὧν 294 εἶναι μοναχαί Ἐκ τῶν 1535 μοναχῶν οἱ ἐντὸς τῶν μονῶν διαβιοῦντες ἀνέρχονται εἰς 1082, δι' ἕκαστον δ' αὐτῶν δαπανῶνται κατὰ μῆνα δρχ. 582.34, ἤτοι, ἡ διὰ τὸ σύνολον δαπάνη ἀνέρχεται ἐτησίως εἰς δρχ. 630.200. Οἱ δόκιμοι εἶναι 266.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— ***Βίος καὶ ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.*** *Ἡ μόνη βιογραφία εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν τοῦ Μεγάλου Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν. Ἰδιαιτέρως χρήσιμον διὰ πάντα Ἕλληνα κληρικὸν καὶ σπουδαστὴν τῆς Θεολογίας. Σελ. 162, 16ον μεγ. ἐπὶ ἐκλεκτοῦ χάρτου μετὰ ὡραίου γεωγραφικοῦ χάρτου). Τιμᾶται ἐν Ἀθήναις δρ. 18, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ Τουρκίᾳ δρ. 25, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ 1 σελλίνιον ἢ 25 σέντς, συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν.*

— ***Χριστιανικαὶ Μελέται.*** *Ὑπὸ **Ξενοφῶντος Π. Μόσχου,** Δ. Φ. Τόμος Α'. (σελ. 566, 16 μεγ.). Ἐπὶ τέλους ἐπερατώθη ἡ ἀπὸ πολλοῦ προαγγελθεῖσα Β'. ἔκδοσις τοῦ ὡραίου τούτου ἔργου τοῦ διακεκριμένου συνεργάτου τοῦ «Ἀστέρος τῆς Ἀνατολῆς», ὅπερ συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ὡς πολύτιμον πνευματικὸν βοήθημα εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἱ. Γραφῶν. Ἐξεδόθη ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν Ἀθήναις Χριστιαν. Συλλόγου τῶν Νέων (ὁδ. Ὀδυσσέως Ἀνδρούτσου, 24) καὶ τιμᾶται δρ. 35 (ἐκτὸς ταχυδρομικῶν τελῶν). Δεχόμεθα εὐχαρίστως παραγγελίας πρὸς διαβίβασιν εἰς τὸν ἐκδότην*

— ***Τὸ Σημεῖον τοῦ Σταυροῦ.*** *Συγκλονιστικὸν διήγημα τοῦ διωγμοῦ τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ Νέρωνος. Εἰς κομψὸν τεῦχος 90 σελίδων, 16ον, μὲ ὡραῖον εἰκονογραφημένον ἐξώφυλλον. Τιμᾶται ἐν Ἀθήναις δρ. 10, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 12.50, ἐν Τουρκίᾳ δρ. 15, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. γαλλ. 2.75 ἢ 15 σέντς ἀμερικανικά.*